

ПОЛИТИКИН

ЗАПОВНИК

3

динара

БРОЈ
1157

1. III 1974

ГОДИНА XXXV

Веровати или не!

МОХАМЕД I ГЕРАЈ

(1480-1523)
ОСМАНЛИЈСКИ
ВЛАДАР КРИМА
ИМАО ЈЕ
НА
ОБЕМА РУКАМА
ТЕШКЕ РАНЕ
ИЗ РАТА
И ЗАТО ЈЕ СВОЈ
ПРВИ ДОКУМЕНТ
ПОТПИСАО
ОТИСКОМ
СТОПАЛА
УМОЧЕНИМ У
МАСТИЛО.
ОТАДА ЈЕ
МОХАМЕД I
УВЕК
ПОТПИСИВАО
ЗВАНИЧНА
ДОКУМЕНТА
НОГОМ.

ХРАМ ГРАЂЕН 64 ПУТА

ХРАМ НАИКУ У ЈАПАНСКОМ
ГРАДУ ИЗЕ
САГРАЂЕН ЈЕ 685. ГОДИНЕ
И ОД ТАДА ПА ДО ДАНАС
РУШЕН ЈЕ И ПОНОВО
ПОДИЗАН
СВАКИХ
20 ГОДИНА.

ЧЕШМА ОД ЧИСТОГ ЗЛАТА

БИО ЈЕ ЈОШ У
КОСИ СКИТСКОГ
КРАЉА СОЛОКА
КАДА ЈЕ
ЊЕГОВ ГРОВ
ОТКРИВЕН У
БЛИЗИНИ
НИКОПОЛА
(УКРАЈИНА)
2400 ГОДИНА
ПОСЛЕ
САХРАНЕ.

ЏЕМС ГАРФИЛД

(1831-1881)
ПРЕДСЕДНИК
СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА
И ПОЗНАТИ БОРАЦ
ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ЦРНАЦА
МОГАО ЈЕ ДА
ИСТОВРЕМЕНО
ЈЕДНОМ РУКОМ ПИШЕ
ЛАТИНСКИ А ДРУГОМ
ГРЧКИ ТЕСТ.

НАТПИС

НА ГРОБУ
ТОМАСА
КЕМБЕЛА,

ТРГОВАЦКОГ ПУТНИКА ИЗ БЕРЛИНГТОНА
(САД).

МОЈ ПУТ ЈЕ
ЗАВРШЕН.
МОЈЕ УЗОРКЕ
ПОШАЉИТЕ
КУКИ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● малоазијски град Бруса сматра се за најбоље и најпогодније место на свету за гајење свилених буба.

● недавно је једна енглеска фирма пустила у продају тапете из којих се шири мирис који је у складу с мотивима на њима. На пример: тапете које приказују шумски пејзаж миришу на маховину и боровину.

● најстарије стакло за које се зна нађено је у Египту. Утврђено је да то стакло потиче из 3.300. године пре наше ере. Сада се чува у Ешмолин музеју у Оксфорду.

● креолин је тамна, црвеносмеђа течност налик на уље. Има мирис катрана. Водени раствор је бео као млеко. Употребљава се за дезинфекцију и хируршке потребе.

● према извештају статистичара на нашој планети има више од милијарду и по домаћих животиња: паса, мачака, канаринаца, јежева и корњача.

● сафијан је веома мека и нарочито штављена јарећа кожа која се, поред осталог, употребљава и за повезивање књига. Име је добила по мароканском граду Сафи.

● у Америци је пре извесног времена конструисан телефон којим могу да се служе и особе с парализованим рукама. Апарат ради на ножну педалу.

● китњаста и шарени паун донесен је у Европу из Индије и са Цејлона. Међутим, постојбина белог пауна је Европа, одакле је касније пренесен и у Индију.

● шведски инжењер Ханс Далстрем недавно је направио макету брода који за покретање користи енергију таласа или узбурканог мора. Што су таласи узбурканији то се и брод брже креће.

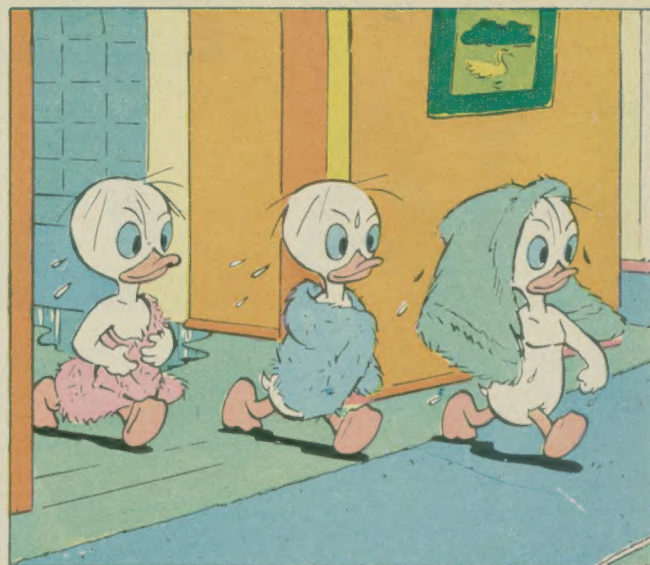
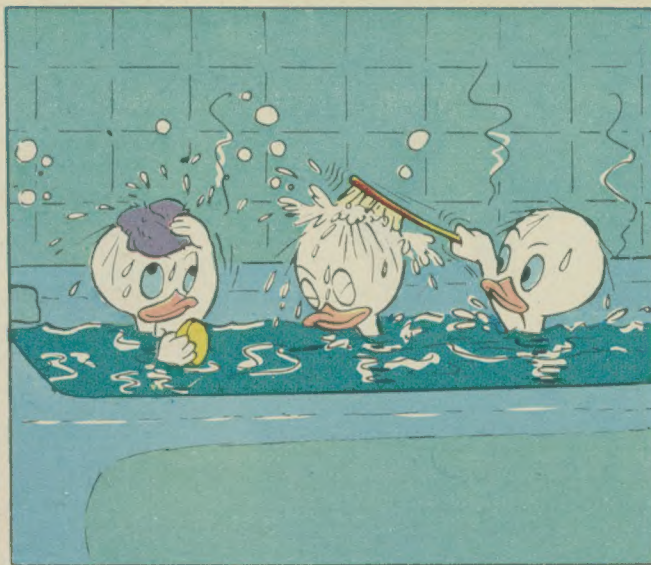

● једна енглеска фирма недавно је пустила у продају поуздано средство против замагљивања стакла на прозорима, колима и наочарима.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

НА ДНУ ВАГОНЕТА

Три Француза су се
зајрлила и њоздравила.
Ко зна ко ће од њих
из овој ојасној
њодухвања
изићи жиб!

Стражар је шетао
пored пруге горе-
доле. Било ми је
досадно. Увек исто:
прво та проклета
експлозија од које су му
уши заглунале, чекања да се
утовари камење, контрола,
насип, па све из почетка. И
овог пута тек кад се из
мрака радилишта појавила
локомотива с вагонетима
натовареним камењем, мало
се примакао колосеку. На
одређеном месту дао је
знак да се мала композиција
заустави и са шиљатом
гвозденом шипком пришао
да провери товар. Група
интернираца која је товари-
ла вагонете премрла је од
страха.

Догодило се то у Слове-
нији, у пролеће 1944. годи-
не, високо у планинама Ка-
раванки, међу логорашима
који су из разних земаља
Европе дотерани овде на
принудни рад.

ТУНЕЛ ПО СВАКУ ЦЕНУ

Само неколико дана по-
што је Словенија окупирана
и распарчана између Немач-
ке, Италије и Мађарске, у
Марибор је стигла лична
Хитлерова порука:

— Учините ми ову покра-
јину опет немачком! — на-
ређивао је вођа Трећег рај-
ха својим гаулајтерима ми-
слећи на покрајине Штајер-

ску и Долењско које су ду-
го, пре присаједињења Југо-
славији, биле под влашћу
Аустрије, па је самим тим и
сада „нормално“ да чине
део велике немачке импери-
је.

Штајерску, ближе грани-
ци, Немци су од почетка
сматрали неодвојивим де-
лом Трећег Рајха, а да би
што боље повезали своју
државу са новоосвојеним
крајевима, горењским пр-
венствено, Хитлер је убрзо
после оне поруке у Мари-
бор, наредио да се на Љу-
бељском прелазу, на Кара-

ванкама, по сваку цену мо-
рао пробити тунел. На ви-
сини од 1370 метара посто-
јао је већ прелаз, на путу
од Тржича ка Целовцу, пут
који је био познат још у
римско доба, али је он био
запуштен. Зато су Немци
одлучили да се на око три
стотине метара испод про-
бије тунел и тиме скрати
пут између Аустрије и Сло-

веније. Али, од самог почет-
ка наишле су тешкоће.

За посао који је био вео-
ма тежак прво су ангажова-
ни радници. Истина, ниједан
од њих није баш драговољ-
но дошао, али били су више-
мање слободни, ишли су у
Тржич, и за напоран посао
добивали плату. Међутим,
већ у лето 1942. партизани
Корушког одреда запалили

су бараче и радови на бу-
шењу су обустављени.

Подухват за који је био
заинтересован сам Хитлер,
стао је.

Тек наредног пролећа по-
дигнут је нови логор — о-
вог пута прави концентра-
циони логор, део по злу
чувеног Маутхаузена. Око
пет стотина заробљеника,
већином Пољака и Францу-
за, поново су почели да бу-
ше планину. Како их није
било довољно за посао, при-
додати су им и немачки кри-
миналци доведени овде пра-
во са робије. Њих је при-

раду надзирала посебна СС јединица. Нешто касније стигли су заробљеници из Русије, Чехословачке, а и Словенци.

Рад је био више него напоран, али то није било оно најгоре. Интернирце су тукли, за најмању непослушност пољивали их хладном водом и изводили на зиму, или их осуђивали на капању — бетонску јаму у којој су несрећници везивали за стуб, а затим му пуштали воду на главу, кап по кап. Док не полуди.

ПОЉАК НИЈЕ УСПЕО

Бегунце су кажњавали сурово. Кад су пре месец дана ухватили Пољака који се био сакрио у вагонету, тукли су га пред свим интернирцима, шибали бичеви ма, ударали чизмама, затим испалили у њега неколико метака и док је још био жив, полили га бензином и запалили.

Па ипак, и после тога, иако су знали да и њих чека иста судбина ако не успеју, заробљеници су и даље маштали о бекству.

У пролеће 1944. године на пробијању тунела радило је отприлике 200 заробљеника. Највише је било Француза ухваћених илгалаца, чланова Покрета отпора. Половина је радила са корушке, а половина са крањске стране Караванки. Свака екипа имала је по три ваздушна компресора. Њима су бушили рупе, затим у њих постављали експлозив и после минирања извозили напоље здобљено стење у вагонетима. Недалеко од улаза камење су просипали преко насипа.

Тог пролећног дана три Француза која су радила у групи за утовар вагонета била су приметно нервозна. Толико, да је то приметно и стражар. Кад је пришао вагонетима и гурнуо коље на дно, ова провера уведена је после бекства оног несрећног Пољака; затвореници су стајали као кипови пратећи сваки његов покрет.

— Шта је, шта сте зинули? — добадио им је стражар — ако вас заголицам овом шипком, закукаћете.

Затвореници су се правили да не разумеју Немца, али док су се враћали на траг на радилиште дошло је до свађе.

ДА УСТАНОВИМО

— Да покушамо неког другог дана кад будемо мирнији — предложио је један.

— Зар сад кад је све готово! — није хтео да чује други. — Сутра нас могу преместити у преподневну смену, а да те видим докле ћеш по дану стићи да побегнеш... И трећи је био за то да се бекство не одлаже:

— Ова се прилика не пропушта! Уосталом у шуми нас чека партизанска патрола, а човек из Тржича који је примио поруку већ је ви-

ше пута ризиковао живот...

Успели су да убеди свог друга којег је за тренутак савладала малодушност и дали знак друговима који су били њихова главна помоћ за бекство.

Сви су, према договору, пошлели на своја места.

Кад су се нашли у полу-мраку тунела, загрлили су се и поздравили. Затим је сваки ушао у свој вагонет, склупчали се на дно а другови су на њих положили неколико спремљених дасака и одозго пажљиво наслали камење.

Стајали су мало оклевајући пре но што су кренули из мрака.

ШТА ТО ВОЗИШ?

— Пожурите, проклетелештине — допро је до њих кроз ваздух пун прашине глас немачког стражара који је чувао логораше у тунелу али се за време минирања увек склањао подаље.

Заједно с осталим и три вагонета са живим теретом споро су се помањала из тунела. Вукла их је мала парна локомотива. Поред њих, мало заостајући, корачала су три интернирца који су малопре што су боље умели сакрили своје другове. Срце им је ударало као лудо.

На одређеном месту стражар је дао знак машиновођи, такође заробљенику, да стане. Овај као да је знао да се у камењу скривају људи, кочио је те вечери полако. Немац је пришао првом вагонету до локомотиве и почео шипком да прекопава по камењу. Не зна се ко је тог тренутка био више узбуђен: бегунац унутра или њихови другови напољу. Шта ће бити? Још два, један, ево га, стигао је до вагонета у којем је био сакривен први бегунац. Али, управо тада стражар је скочио са шина и тамањ се спремао да оде кад му се поглед зауставио на последњем вагонету који се био некако чудно искривно. Немац је прискочио вагонету крај којег је, као да може нешто да спасе, стајао логораш.

— Шта то возиш, Француз? — Зарио је шипку дубоко у вагонет. Заробљеник се умало није срушио, видео је да се шипка заболала тачно тамо где су морале бити бегунчеве ноге. Али, испод камења се ништа није чуло. Стражар је још једном гурнуо шипку гвожђе до дна, извукао га и насмејао се.

— Нема никога. Шта је, шта гледаш? На посао!

УЗБУНА У ЛОГОРУ

Преостала два вагонета није ни погледао. Да је којим случајем пажљивије осмотрио врх шипке видео би да је крвав! Бегунац је био рањен, али је ћутао јер је

знао да ћутање значи живот не само за њега већ и за сву тројицу!

Стражар је викнуо на машиновођу да настави а сам је остао крај пруге. Даље му се није ишло. Кад је локомотива стигла до краја насипа, зауставила се а машиновођа је довикнуо логорашима да пожуре. Био је гладан. Међутим, они баш то нису смели. Морали су да истоварају полако, један по један вагонет, да не би повредили другове. Сада од њих све зависи хоће ли бекство успети.

Тада је један Француз пришао возачу и понудио му цигарету, а друга двојица су изручила камење на насип. Из вагонета су спртно искочили бегунци и користећи сумрак, одмах отпузали у шуму која је била удаљена двадесетак метара. Доле није било стражара...

Интернирци који су остали крај воза одахнули су. Вратили су се у тунел на последње минирање и последњи истовар. Опет је стражар прилазио и гурао шипку међу камење. Сада два пута у сваки вагонет, а кад је завршио попео се у воз и одвезао до краја насипа где је, овог пута, пажљиво контролисао како избацују камење.

Кад су се затвореници после завршеног рада искупили испред тунела, стражар је одмах приметио да тројица недостају. Почео је кундаком да удара људе.

— Све ћу вас побити, бараче, подлаци! — викао је и потерао груп у логор. Целим путем претио је онима који су заостајали.

Чим су стигли у логор, дигнута је узбуна. Све интернирце постројили су и почели тући и испитивати где су три Француза, како су побегли, када, у ком правцу.

— У вагонетима сигурно нису — тврдио је стражар, — Ја сам сваки прегледао. — Наравно, није могао да призна да у претпоследњој тури није било баш тако, да истовару уопште није ни присуствовао.

ДОЛАЗЕ ПСИ!

Целу смену Немци су оставили да стоји на хладноћи два сата, а затим наредио ли капоу да настави истрагу у барици што је значило — тући их до поноћи.

Међутим, све је било узалуд. Она тројица која су помагала при бекству ћутала су као гроб, а нико други није тачно знао како се бекство одиграло. Само је возач локомотиве, очигледно, схватио шта се одиграло. Пришао је оном Французу који му је дао дувана и рекао:

— Још једном хвала за ону цигарету. — И насмешио се пријатељски и значајно.

У међувремену су бегунци журили преко гребена Караванки правцем који им је друг из Тржича детаљно описао. Ишли су стазом коју су познавали само ловци и пастири. И, кад су се већ спуштали на тржичку страну, зачули су гласове и лајање немачких овчара. Тра-

же их! Знали су шта треба да раде. Са стазе су трком стигли до грмља где је још било снега. Побегли су у шуму а одатле стењем навише.

Кад су гониоци стигли до тог места, пси су напушили траг и појурили напред, али кад су стигли до снега, збуњено су застали. Трагови се на снегу много слабије осећају.

У поноћ кад су људи у барици, измучени од батина и вики, најзад заспали, три бегунца седела су у топлој сељачкој планинској кућини. Били су у сигурним рукама. Човек из Тржича одржао је реч. Патрола их је чекала а сада их је цео партизански вод штитио, па се више нису морали бојати гонилаца. Рањенику су очистили рану ракијом, а онда су их понудили да једу. Го динама су ови људи сањали о томе да се наједу, али сада су од узбуђења могли да поједу само мало.

После овог бекства Немци су поштрили надзор и ниједан заробљеник више није успео да побегне из логора на исти начин — на дно вагонета. Од тројице Француза, један је убрзо погинуо као наш партизан, а двојица су се живи и здрави вратили после рата у своју земљу.

С. Л.

МОЗАИК

НЕПРИЈАТАН ПОСАО

„У почетку је то био веома непријатан посао али сад сам се на њега навикао“, каже главни „разбијач“ познате енглеске фабрике порцулана „Веџвуд“. Његова јединина дужност је да у парампарчад разбија посуђе које не одговара стандардима фирме и зато не може да буде пуштено у продају.

ОПРЕЗНО, БАНАНЕ!

Око двадесет хиљада паукова и четрдесет хиљада разних буба стиже у Европу из Средње и Јужне Америке са сваком бродом натовареним бананама. Већина тих инсеката је безопасна али се понекад нађу и отровни, нарочито ако брод долази из Бразила, Еквадора или Колумбије. Због тога у многим западнонемачким лукама стално дежурају лекари да би у случају потребе могли да укажу помоћ радницима настрадалим од уједа.

ПРЕВАРА С ЛАСЕРОМ

Канађанин Соли Винер, техничар и стручњак за руковање ласерским уређајима, одлучио је да се обогати на тркама. Међутим, он се није кладао на фаворите већ на другоразредне коње. За време трке на коње који су водили управљао је ласерске зраке да би их помео и натерао да смање брзину. Али, Винер је брзо ухваћен и недавно га је Врховни суд Канаде осудио на робију.

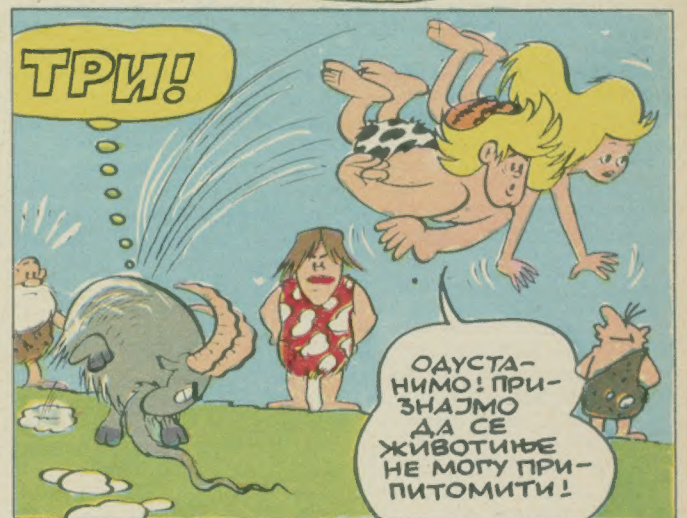
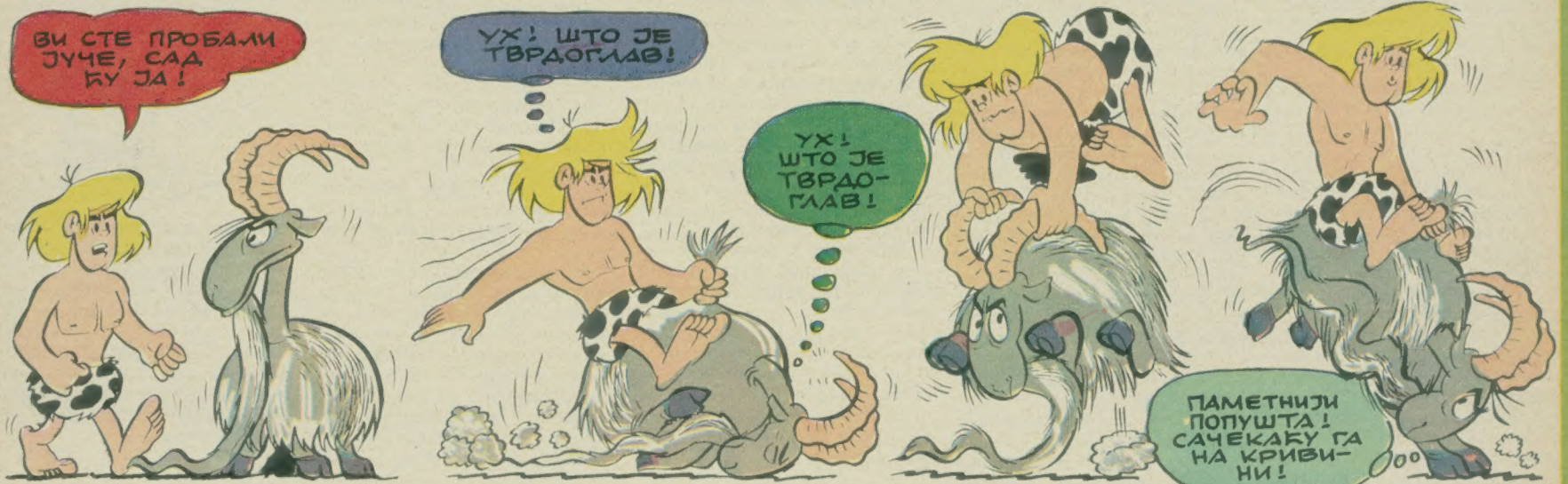

ДИКАНТРОП И ВЕСНА САПИМЕНС

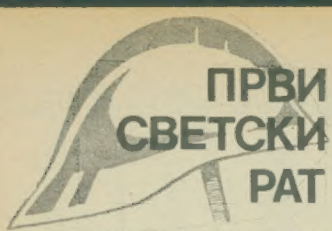
Н.ЛЕКИЋ

НЕОБЈАВЉЕНИ ДОГАЂАЈ КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПРОДРМАО СВЕТ

Л.СРЕДАНОВИЋ

Једног дана, за време извиђања непријатељских положаја, француски пилот-ловац Мишел пратио је мој авион. Његов мали њепор надлетао ме је и облетао око мог споријег аера чувајући га као соко од птица грабљивица.

Мишел је заиста био храбар и одважан пилот, добар друг и симпатичан младић. Сви смо га волели а и он нас. Из милоште смо га звали Мишко. Презиме му нисмо знали.

Године 1917. нашој војсци на Солунском фронту било је придодато неколико француских ескадрила са летачким и помоћним особљем састављеним од Француза и Срба. Са њима је дошао и Мишел. Наши млади пилоти све су више придолазили из авијатичарских школа, замењивали погинуле и повећавали борбену снагу нашег ваздухопловства.

НА ВИСИНИ ОД 1000 МЕТАРА

Иако су у почетку Немци имали савршене авионе, са јачим мотором и већом брзином, нови француски ловачки авиони снад и њепор и бомбардери аер и

ЗБОГОМ, МИШКО!

Пилот је па-
дао мирно и
право. Само
је на тренутак
раширио ру-
ке као да је
хтео да запли-
ва ваздухом.

гранатама. Дан је био леп, небо проширено облацима, а ваздушне струје и празнине узнемиравале су авион.

Повремено бих се обазрео и осмотрио видик да нас не изненади неки Немац. Видик је пуцао ка Водену и долином Вардара, па све до Солуна. С друге стране је Битољ шћућурен уз Пелистер, Прилеп и Марково Кале. У сумаглици су се видели Бабуна и Солунска глава.

СКОК У ПОНОР

Наједном, иза једног облака, у правцу сунца, појавише се два немачка ловачка авиона обележена јасно видљивим црним крстовима.

— Немци! — викнух да бих надјачао буку мотора и

скоку у бездан није било спаса али је то и било боље но жив изгорети у авиону. Поједини пилоти носили су револвер да би се могли убити ако им се авион запаљи. Па, ипак, сви смо ми и даље летели.

ПРОДРМАЈ МИТРАЉЕЗ!

„То сада и нас чека“, проле тело ми је кроз главу док сам гледао Мишела како не таје у дубину.

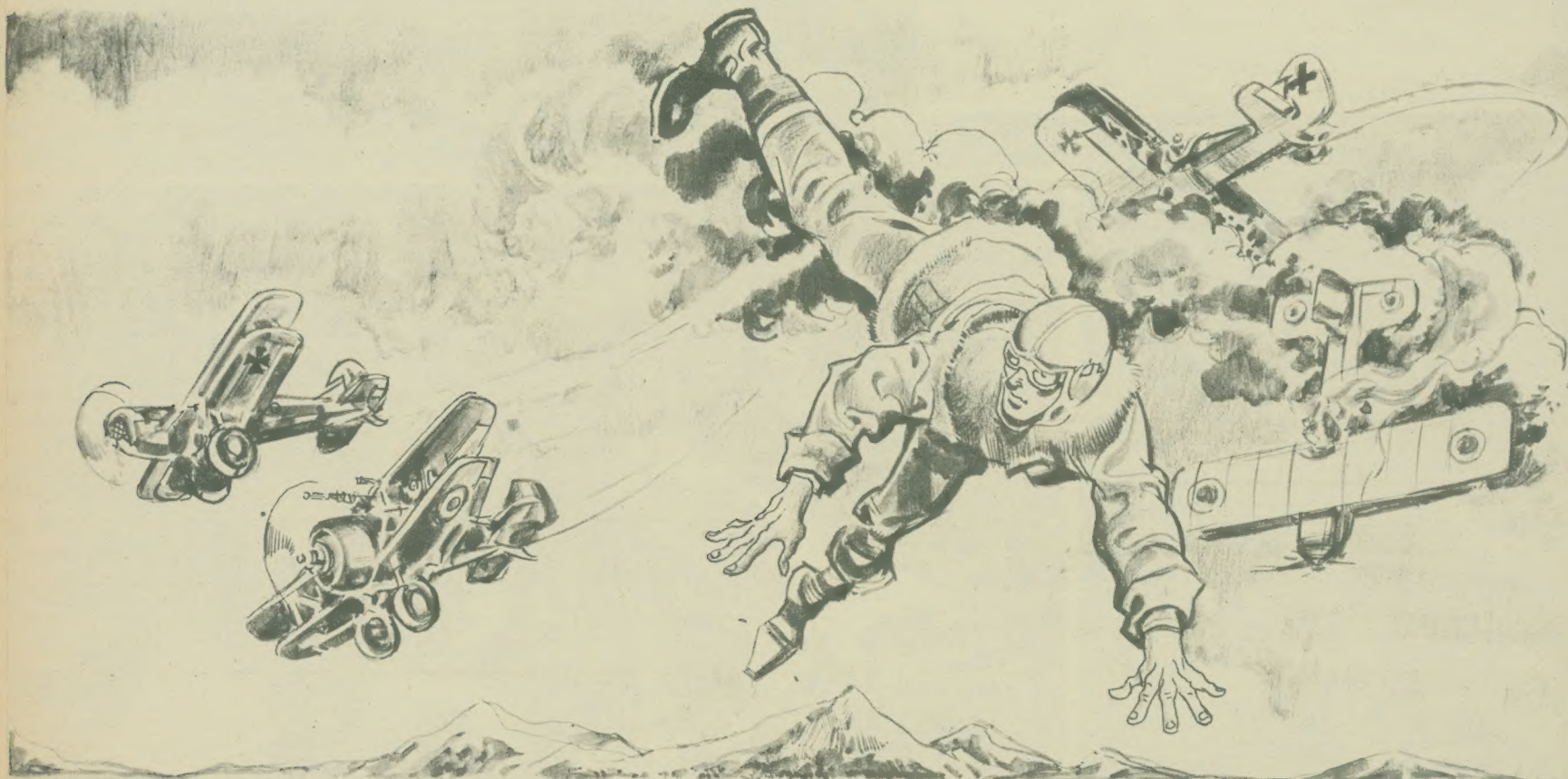
Борба се одвијала пред очима великог броја војника, наших и непријатељских, који су све то посматрали са земље. Нешто ме је стезало у грлу, срце ми је куцало као махнито, пред очима ми се мутило. Окренух главу да не видим смрт свога друга.

Оба непријатељска авиона окренуше се тада и устремише на мој бомбардер. Изменили смо рафале али је мој митраљез убрзо умукao јер се метак заглавио у цеви!

Направио сам оштар заокрет како бих избегао нов непријатељски рафал. Истовремено желео сам да дам времена свом помоћнику да „продрма“ митраљез. Овај га лупну два-три пута па онда одгурну и као стари пешак — стрелац дохвати обичну пушку крај себе.

Откочио сам револвер. Желео сам да прекинем себи мукe ако и мој авион плане.

Изненада се појавише три наша ловца. Била је то патрола која је долазила од Доброг Поља. Чим су их спазили Немци ме оставише и

бреге убрзо су извојевали надмоћност у ваздуху и постали господари неба.

Скоро читав сат кружио сам авионом изнад наших и непријатељских положаја и посматрао сплет вијугавих кровова на Рововској и Браздастој коси, исклесане сте-

не и литице скамењене тврђаве Соколац, шумовите падине и урвине испод високог Кајмакчалана.

Летео сам на висини од око 1000 метара. Јасно су се виделе путање и пећине у стенама, беласали борићи и једе посечене артиљеријским

обавестио свог извиђача који је био занат посматрањем непријатељских положаја.

Дао сам му знак да се прихвати митраљеза. У том тренутку оба немачка авиона устремише се на мали Мишелов њепор. Муњевитом брзином пришли су му један

кружио је још мало а потом се сурвао у пламену.

У то време падобрани нису били усавршени и још се нису употребљавали у војној авијацији. Скок из авиона био је баук за све нас. Називали смо га „скок с ничим у ништа“. При таквом

ускоро несташе у даљини. Најзад смо одахнули!

Извиђач и ја, тужни и утучени, са изрешетаним апаратом и обављеном задатка, вратили смо се у ескадрилу, али без свог пратиоца и друге — Мишела!

Светозар Ђорђевић

славни једрењаци

ИСТИНА

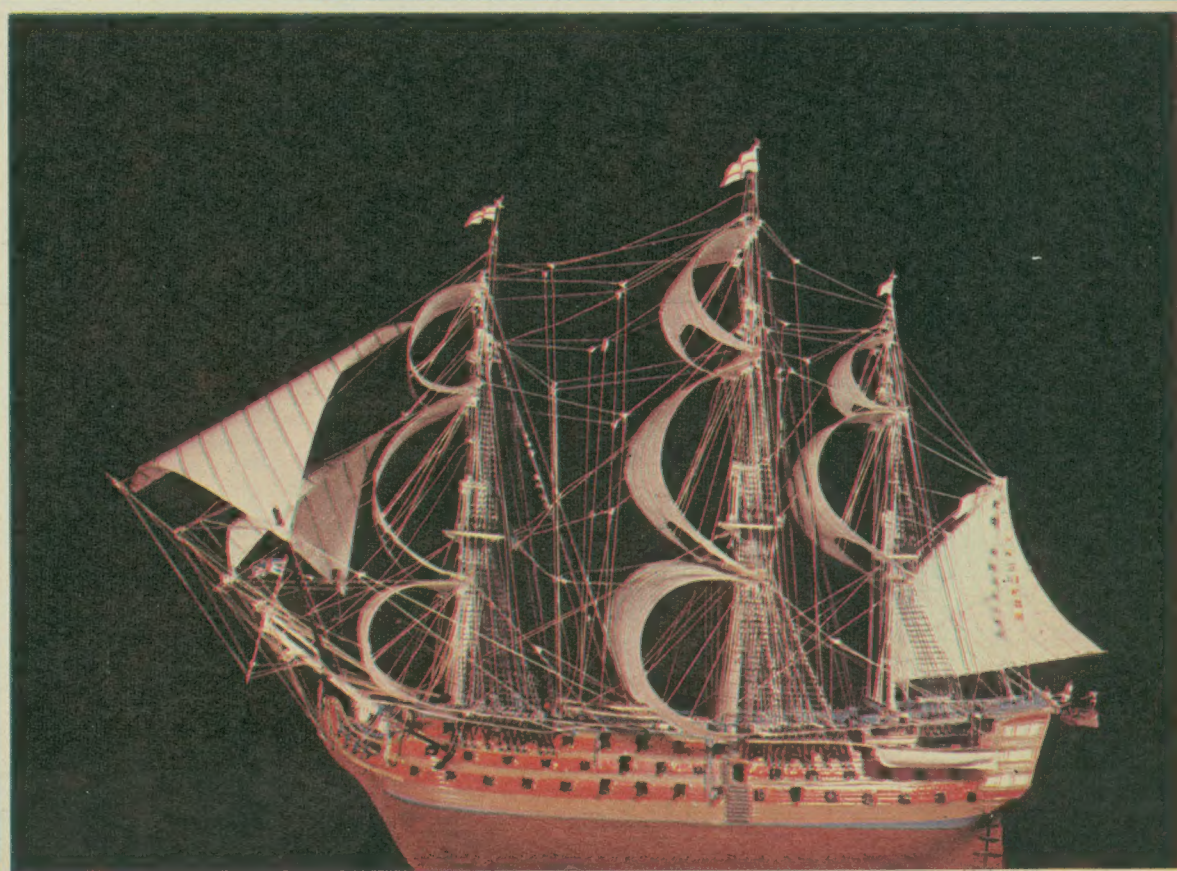

БРОД СА ШТИТОВИМА — Енглески ратни брод „Дреднот“, чувен из рата са шпанском Непобедивом армадом, саграђен је 1588. године. Са 800 тона носивости био је мањи од већине шпанских бродова, али је брже пловио и био окретнији од њих. Ратни бродови тога времена носили су дуж горње ивице бокова нанизане штитове са грбовима, а „Дреднот“ их је имао чак и на кошевима, на врховима јарбола. Труп овог брода био је као код галијуна: имао је дугачак кљун и четворугаоне каштеле. Крма и прамац били су украшени великим змајоликим грбовима династије Тјудор.

ПОБЕДИО НАПОЛЕОНА — Пре две стотине година једрењак „Виктори“ је био командни брод енглеске флоте. Његов капетан, чувени адмирал Нелзон, учествовао је у 140 поморских битака против Шпанаца, Француза и Холанђана и 40 пута је рањаван! Године 1794. изгубио је око у бици код Калавија а три године касније код Тенерифе десну руку. Па ипак, већ следеће године успео је код Абукира да победи Наполеонову флоту. У бици са француско-шпанском флотом Нелзон је 1805. смртно рањен код Трафалгара. Његов славни једрењак имао је четири палубе и наоружање од 104 топа. Био је дугачак 67 а широк 15 метара.

ПРЕКО АТЛАНТИКА ЗА 67 ДАНА — „Мејфлауер“ је први енглески путнички једрењак који је препловио Атлантик. На пучину се отиснуо 6. септембра 1620. године са тридесет чланова посаде и сто четири путника и после 67 дана пристао уз обале данашње Нове Енглеске, у североисточном делу САД. Поред педесетак жена и деце већина путника на „Мејфлауеру“ били су мисионари који су у Новом свету формирали енглеске колоније. Неколико година касније овај брод је, захваћен јаким олујним ветровима, потонуо на путу преко Атланског океана. „Мејфлауер“ је данас споменик храбрим поморцима — налази се у поморском музеју у Плимуту.

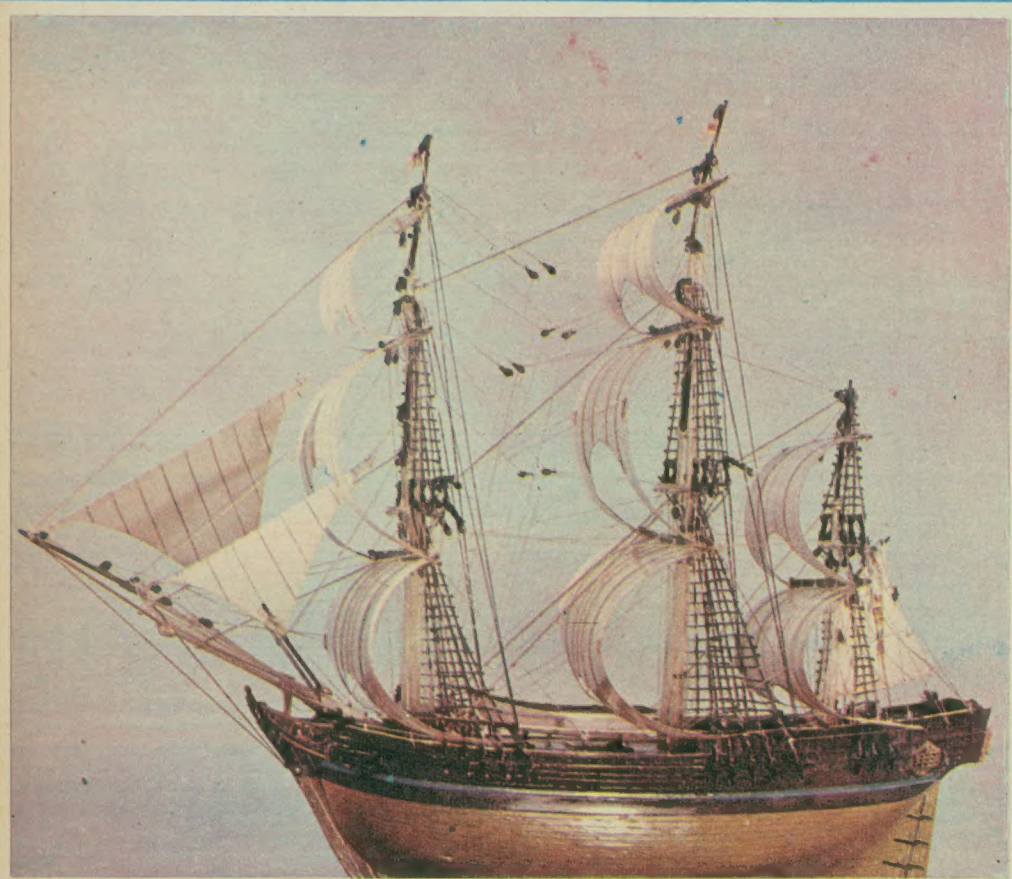
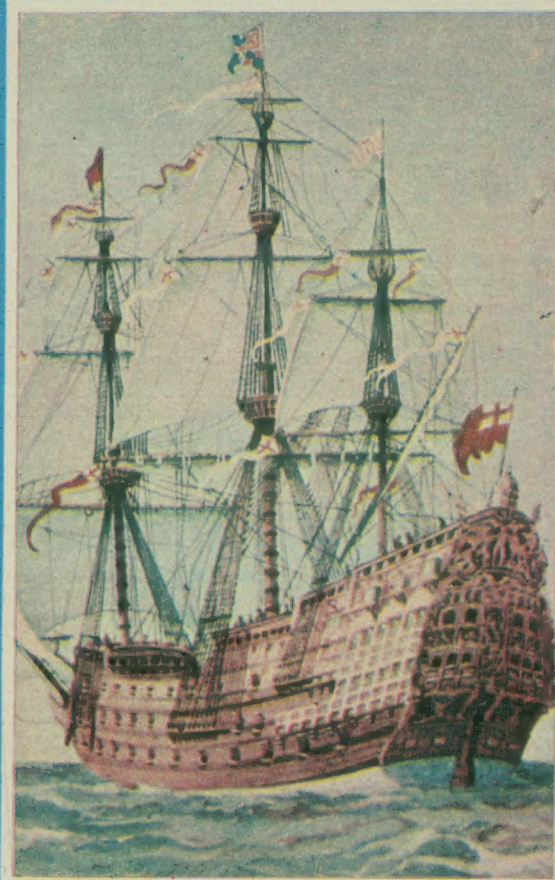

А О БРОДУ „БАУНТИ“

ВРАТИЛА СЕ У ШПАНИЈУ — Из Магеланове ескадре која је, у шпанској служби, кренула на пут око света у Шпанију се вратио једино једрењак „Викторија“. Овим бродом са осамнаест чланова посаде управљао је Себастијан дел Кан. Више од три године „Викторија“ је успела да се одржи на немирним водама одолевајући недаћама које остали бродови из ескадре нису издржали.

ГОСПОДАР МОРА — Енглески ратни брод „Господар мора“ саграђен је и поринут 1673. године. По величини, лепоти и богатству украса био је први у свету. Имао је заобљен прамец и три реда топова на боковима, а украси на прамцу и крми славили су енглеског краља Чарлса I. Али, брод није имао среће на мору: прво је морао да се преуређује а онда је 1696. изгорео.

„БАУНТИ“ ЈЕ ИЗГОРЕО — Године 1789. из Енглеске је на Тахити послат једрењак „Баунти“ са задатком да са овог далеког острва донесе саднице хлебног дрвета. Био је то тројарболни једрењак, дугачак 27,45 а широк 7,32 м. После шемстомечног боравка на Тахитију поручник Блеј, који је управљао бродом, кренуо је с драгоценим теретом према Енглеској. Али, путовање је изненада прекинула побуна више од половине чланова посаде. Једна група побуњеника вратила се на Тахити, а друга је с „Баунтијем“ отпловила до једног усамљеног острва и ту брод запалила.

ДО МОЛУЧКИХ ОСТРВА — Чувени португалски морепловац Фернандо Магелан је 1519. ступио у шпанску службу и ускоро повео експедицију од пет бродова с циљем да открије пут до Молучких острва. Кад је стигао до југоисточних обала Јужне Америке, открио је пролаз; касније назван Магеланов мореуз, кроз који је ушао у Пацифик. Магелана су 1521. године убили домороци на Филипинским острвима а експедиција је наставила пут око света. Бродови из Магеланове ескадре били су раскошно украшени.

Мада се не зна тачно када је хокеј на леду почео да се игра прве записе о овој игри налазимо у књизи путописца Сагара „Дуго путовање у земљу Хјурон“ из 1632. године. Овај француски истраживач забележио је да се Индијанци у области данашњег Онтарија забављају на снегу необичном игром штаповима.

Прва правила ове спортске игре донели су студенти канадског Универзитета Мак Гил, око 1875. године. Касније хокеј на леду постаје национални спорт Канаде и њиме се Канађани баве од најранијег детињства. Још пре краја 19. века одржани су у овој земљи многобројни професионални шампионати. Отприлике у то време ова игра почиње да осваја Енглеску, а затим и континент. Године 1908. основана је Међународна федерација а 1910. одржан је први шампионат Европе. Хокеј на леду ушао је у про-

грам Првих зимских олимпијских игара у Шамонију 1924. Сваке године одржавају се европска и светска првенства.

Хокеј на леду се код нас почео играти 1903—1904, када је Фрањо Бучар донео из Шведске реквизите за „бенди“ или руски хокеј, који се за разлику од канадског игра са по 11 играча. Међутим, прва утакмица у хокеју на леду по новим правилима, са 6 играча, одиграна је у Загребу 1922. године. Југословенски клизачки савез основан је у Загребу 1938. године а обновљен децембра 1949. у Београду као Савез за клизање и хокеј на леду Југославије.

ЕКИПА И ТЕРЕН

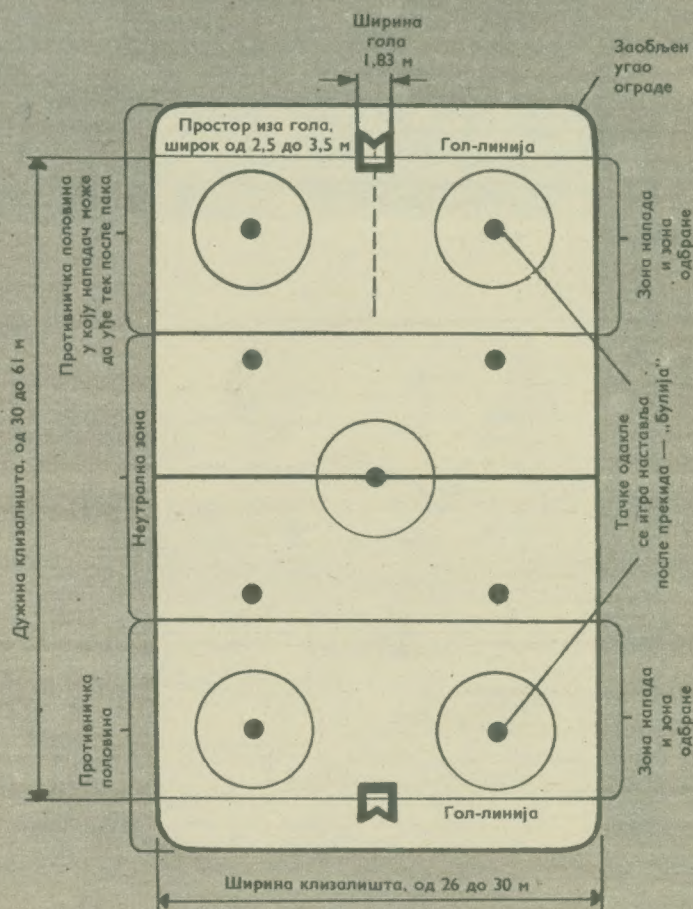

Хокеј на леду игра се штаповима и плочицом од специјалне тврде гуме на леденој површини правоугаоног облика оивиченој дрвеном оградом. Димензије клизалишта су:

ДУЖИНА: између 56 и 61 метар
ШИРИНА: између 26 и 30 метара
ВИСИНА ОГРАДЕ: између 1 и 1,22 метра
ГОЛОВИ: високи 1,22 метра, широки 1,83 метра
ДУЖИНА ПАЛИЦЕ: 1,35 метара
ПЛОЧИЦА је пречника 76 мм.

Свака екипа може да има до 15 играча од којих 6, рачунајући и голмана, учествује у игри. Промене играча и голмана дозвољене су и у току утакмице.

КЛИЗАЛИШТЕ

ПРАВИЛА ИГРЕ

Утакмица траје један час а подељена је у три трећине од по двадесет минута ефективне игре и два одмора од десет минута (за време одмора лед се глача).

Утакмица и свака трећина почињу убацивањем плочице (пака) на средину клизалишта. Домаћа екипа има право да бира гол који ће на почетку игре да брани.

Екипа која је постигла највише погодака у све три трећине игре победник је и признају јој се два бода ако се одржава првенство. Ако је на крају три прописане трећине од по 20 минута број голова које су постигле обе екипе исти, исход утакмице обележава се као нерешен.

Голман има право да држи пак, да га блокира својим телом, да га избаци у поље ногом или стопалом. Руком треба да га избаци са-

мо поред себе или иза себе.

Одбрамбени играчи имају право да се слободно супротстави противнику грудима, леђима или куком и то се зове „бодичек“.

Играч не сме да уђе у зону напада пре него што пак пређе линију. Ако се то догоди игра се прекида због офсајда. Судија убације пак у неутралној зони у игру.

Забрањено је ударасти и саплитати противника ногом и штапом. А исто тако забрањено је ударање противника штапом по ногама и телу.

Играчи који направе грешку кажњавају се избацивањем из игре од два до десет минута, зависно од тежине прекршаја. Кажњене играче не замењују други играчи сем ако се не ради о дисциплинској казни од десет минута.

Забрањено је подизање палице изнад висине главе (искључење од 2 минута).

Ударање противника палицом (2 минута казне).

Саплитање противника и набацивање на ограду (2 минута казне).

СВЕТСКО ПРВЕНСТВО

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Светско првенство у хокеју на леду одржава се сваке године сем у години олимпијских игара. Екипе су распоређене у три групе: А, Б и Ц. У првој групи налази се шест екипа, у другој осам а у трећој седам.

Сваке године најслабији тим напушта А групу и прелази у Б.

Такмичење се одржава по бод систему, и то: у А групи по дуплом бод систему а у Б и Ц по једноструком бод систему.

ГРУПА А

Хелсинки, од 30. марта до 14. априла:

СССР
Чехословачка
Шведска
Финска
ДР Немачка
Пољска

ГРУПА Б

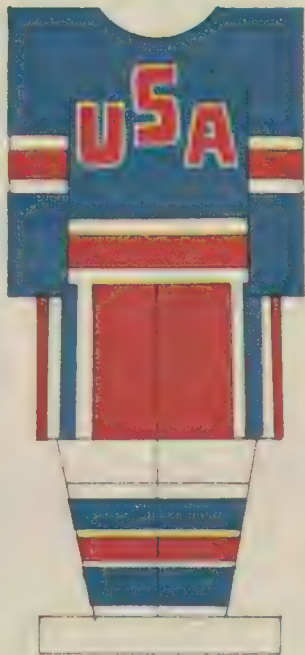
Љубљана, од 21. до 30. марта:

СР Немачка
САД
Југославија
Румунија
Јапан
Аустрија
Норвешка
Холандија

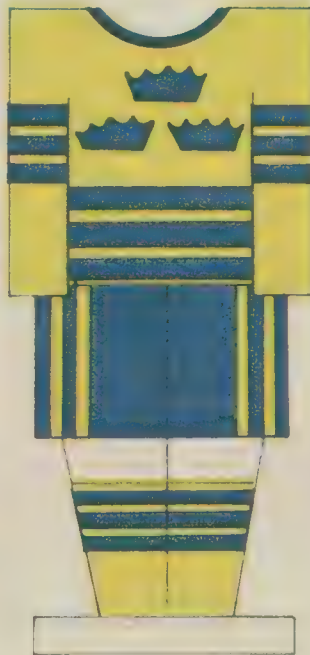

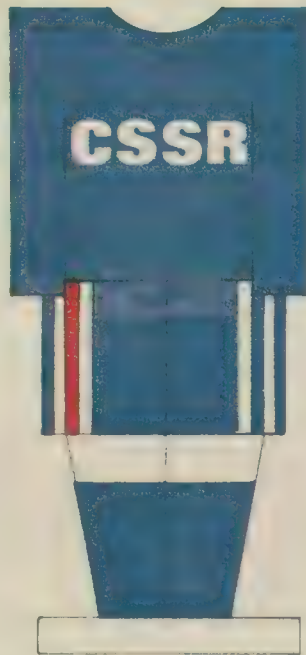
КАНАДА

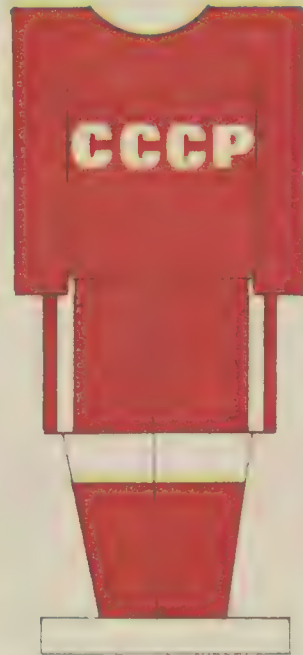
САД

ШВЕДСКА

ЧССР

СССР

**ОПРЕМА
ИГРАЧА
И
ДРЕСОВИ
НЕКИХ
ЕКИПА**

ЈУГОСЛАВИЈА

ГОЛМАН

РУКАВИЦА
са упошком
који ублажава
удар пака

ШИРОКА ПА-
ЛИЦА којом
голман лак-
ше зауставља
пак

КАЦИГА ОД ПЛАСТИКЕ
штити лице од
ударца пака

ПРСЛУК ОД ПЛАСТИКЕ
носи се испод мајице

ШТИТНИК ЗА ЛА-
КАТ од пластике,
носи се испод мајице

КОЖНА РУКАВИЦА
знатио појачана

ВАТИРАНЕ ГАЋИЦЕ

ЗАШТИТНЕ ЧАРАПЕ
БЕЗ СТОПАЛА
од пластике
штите голењачу
бутину
(не дуже од 25 см)

КЛИЗАЉКЕ СА ТРИ ДОДАТНА ЈЕЗИЧКА који
спречавају да пак пролети између ципеле и клизаљке

КАЦИГА ОД ПЛАСТИКЕ за играче
лакша је од голманске, а штити
потилак и браду
јер играч чешће
пада од голмана

ИГРАЧ
У ПОЉУ

САВИТЉИВИ
ШТИТНИК
ЗА КОЛЕНА

ПАЛИЦА
лакша и ужа
од голманске

КЛИЗАЉКЕ
са челичним
жлебом

ЗЕЛЕН ЧУДО

КОРАЛНОГ

Пробудио сам се и наслоњен на лактове жмиркао под сунчевим зрацима који су пробијали кроз шалоне на прозору хотелске собе. Погледао сам на сат: једанаест. Напољу су се зелене палме бешумно њихале, а иза њих је трака белог песка уоквиравала плаво огледало залива. Савршен дан, помислио сам. Миран и ведар на спрудовима, ако је то неком уопште важно.

БРЗОПЛЕТО ОБЕЋАЊЕ

А тада се сетих синоћног банкета и девојке коју сам на њему упознао. Како се зваше? Цин. Цин Ландрес. Веома млада. Стенодактилографкиња на одиору. Воли подводни риболов и широм отворених очију слушала је моје приче о спрудовима и великим рибама. Ја једино и умем да причам о подводном риболову, помислих. Управо сам пружио руку да дохватим чашу воде када је zazвонио телефон. Подигао сам слушалицу и промуклим гласом рекао:

— Скали.

— Мајк...? — чуо се пријатан женски глас. — Овде Цин.

— Здраво. Како си?

— Здраво. Јеси ли заборавио наш договор? — упитала ме је. Договор? Тачно! Тога је требало да се сетим. У девет сати на док. — Да одемо на спруд — наставила је. — Чамац је спреман. Твој колега Сем је рекао да нећеш доћи, али му нисам веровала.

— Извини, молим те. Успавао сам се — признао сам. — Слушај, Цин, радије те овог пута не бих водио на спруд. Хајдемо у лов на јас тоге.

— О томе смо се већ синоћ договорили — рекла је помало увређено. — Обещао си да ме поведеш на спруд. Добро пливам и не мораш да се бринеш за мене. Знаш да сам прешла хиљаду и по километара да бих ронила крај неког коралног спруда.

— Знаш, боли ме уво — наставио сам. — Пре извесног времена сам имао запаљење ува и с времена на време ме заболи. — То је било тачно, јер ме уво заболи чим се помене риболов крај неког спруда.

— Не морамо дубоко ронити, зар не?

— Добро — уздахнуо сам. — Заједно ћемо доручковати и одлучити шта да радимо. Свакако ћемо негде ићи у подводни риболов.

— Ја сам доручковала — одговорила је. — Али, попићу кафу.

Умио сам се и погледао у огледало. Моје мишићаво тело је преплануло, а коса златаста од сунца. Али је поглед мојих очију био некако уморан.

— Велики Мајк Скали — промрљао сам. — Не чиниш девојци никакву услугу, запамти. Она ће ти то платити готовим новцем. А ти, славни гњуриче, чега се толико бојиш?

ОЖИЉАК НА РУЦИ

Поглед ми је скренуо на дубок и дугачак ожиљак на десној руци. Трагови оштрих зуба били су видљиви. Осетио сам како ме подилази језа. Сам си то тражио, скоро си му гурнуо руку у уста. Љутито сам притегао каиш на панталонама, обукао мајицу и изашао из собе.

Цин ме је чекала у трпезарији. Висока девојка, плаве косе стегнуте у коњски реп. Насмешила ми се када сам сео за њен сто.

— Требало би да сам љута — рекла је. — Чекам те два сата. Обещао си да ћемо бити код спруда пре него што се рибе пробуде. Али, опраштам ти. Синоћ си био слављеник. Сви су наздрављали шампиону Флориде у подводном риболову. Директор хотела се поносио тобом.

— Све је то посао — приметио сам и помислио како је све у реду док јашем на ајкулама, храним угоре, али би ме тај директор одмах отпустио када би сазнао да сам изгубио нерве и потражио би другог привлачног рониоца да туристичке подучава пливању. Приметио сам да Цин посматра мој ожиљак на руци:

— Боли ли? — упитала ме је.

Одмахнуо сам главом.

— И не примећујем га.

Само ми је зглавак мало укрућен.

ЗАШТО НЕ ПРИЗНАШ?

— И о томе су синоћ на банкету говорили?

— Да. Циновска зелена мурина или угор, како ми овде кажемо. Скоро три метра дугачак. Живи одвајкада на Божићној стени. Често укотвимо чамац са стакленим дном изнад његове пећине и заронимо са храпом. Он тада излази из своје рупе и узима храну из моје руке. Лепа представа за туристе. Изгледало је да нема никакве опасности, а онда је једног дана дограбио моју руку уместо рибе. — Уста су му била сува, осећао сам неку мучнину у стомаку.

— По ожиљку би се рекло да је хтео да ти откине руку — приметила је.

— Ја сам погрешно што сам хтео да се ослободим. Када те велики угор зграби мораш бити миран, јер што жешће покушаваш да се ослободиш то те чвршће држи. Ронио сам без маске и нисам смео дуго да чекам. — Успео сам да се насмешим. — Нисам хтео да се удавим пред свим тим људима — додао сам, а у себи помислио: „Зашто јој не кажеш истину? Зашто јој не кажеш да те је ухватила паника?“

— Какво ужасно искуство — рекла је. — Када се то догодило?

— Пре три месеца. Одмах после великог гњурачког такмичења на коме сам победио.

— Да ли је тај угор још тамо?

Није била повређена али руку није могла да ослободи.

НО

ЦИН ЈЕ ОЧЕКИВАЛА ДА ЈОЈ ЈА ПОМОГНЕМ,
А НИЈЕ ЗНАЛА ДА СЕ БОЈИМ ВИШЕ ОД ЊЕ.

ВИШТЕ СПРУДА

Провели смо пријатно по-
подне. Са уживањем сам је
посматрао како рони и пли-
ва, просто као да се игра.
Док смо лежали на песку
који се црвенео под послед-
њим сунчевим зрацима, за-
мишљено је рекла:

— У води је све тако са-
вршено. Као да је све ствар
није и истинитије него на
сувом.

Насмејао сам се.

— И ја сам некада тако
мислио. Сада је вода само
моје радно место. Што сам
више у њој, постаје ми све
странија. Данас... Данас сам
се осећао друкчије. Можда
због твог одушевљења — ре-
као сам, а онда се тргнуо.
Нисам смео дозволити себи
да заволим ту девојку. Она

не познаје Мајку Скалију.
Морао бих јој рећи ко сам,
признати да сутра нећу укваси-
ти ни пераја.

ГДЕ ЈЕ ЦИН?

Следећег јутра Сем је у-
прављао великим чамцем
„Птица спруда“, а ја сам да-
вао упутства рониоцима —
била су ту два млада брач-
на пара и Цин.

— Увек будите у парови-
ма и не удаљавајте се од
чамца. Сем ће ићи с тобом
— рекао сам Цин. — Буди
опрезна.

— Зар нећеш ти? — разо-
чарано ме је упитала.

— Имам бољи преглед из
чамца — рекао сам. Пошто
сам им дао још нека упут-
ства, Сем је почео да спу-
шта рониоце и кад су сви би-
ли у води осим њега, замо-
лио сам га:

— Води рачуна о њој.

— Боље да припазим на
остале, она се сналази у во-
ди као риба.

— Рекао сам ти да водиш
рачуна о њој.

Сем ме је радознало по-
гледао и климнуо главом.
Посматрао сам мехурове на
води, и по њима закључио
да су се рониоци разишли
на разне стране.

Видео сам мехурове који
одлазе у правцу Божићне
стене. Ко ли је тако неопре-
зан? Тамо је ужасно јака
струја. Убрзо се један брач-
ни пар вратио. Помогло сам
им да се испну у чамца.

— Ух, што је мрачно и
хладно — стресла се млада
жена. — Том и Мерилин се
такође враћају.

— Јесте ли видели Сема и
Цин?

— Видела сам Сема, али
није био са Цин — рекла
ми је. Обратила се мужу: —
Јеси ли ти видео Цин?

— Нисам видео ни њу ни
Сема.

Почео сам да навлачим пе-
раја. Прсти као да су ми от-
казали послушност.

— Вас двоје останите ту
— наредио сам. — Када ва-
ши пријатељи изроне, кажи-
те им да се испну у чамца и
чекају.

— Хоћете ли мој резер-
воар с кисеоником? — по-
нудио ми је младић.

Одмахнуо сам главом.

— Брже пливам без њега.
Када изроним, покажите ми
руком где видите мехурове
— рекао сам изненађен мир-
ноћом свог гласа. Буди сре-
ћан што не виде колико си
уплашен, помислио сам.

Док сам стајао и осматрао
површину и други пар је из-
ронио. Море се узбуркало.
Заронио сам доста дубоко,
пошто је у дубини вода била
мирнија па сам могао брже
да пливам. Изронио сам и
пар са чамца ми је показао
руком у правцу Божићне
стене. Поново сам заронио.
Видљивост је била лоша, па
ипак угледао сам Сема. Упла-
шен је. То се видело по на-
чину на који плива. Није ме
видео и ја нисам губио вре-
ме прилазећи му. Наставио
сам да пливам ка Божићној
стени.

ПОНОВНИ СУСРЕТ

Спустио сам се на само
дно, на осам метара дуби-
не и онда сам је угледао.

Зашто је морала баш тамо
да иде?

Лебдела је непомично на
неколико сантиметара изнад
дна, руком наслоњена на ко-
рални зид. Глава јој је била
забачена а поглед уплашен.

Говорио сам себи да мора
да је заплела руку у неке
траве, али знао сам да то
није истина. У једном ужас-
ном секунду осетио сам же-
љу да почнем да вриштим
па нека ми се плућа испуне
водом, нека се удавим, само
да избегнем сусрет са чудо-
виштем које је лежало
склупчано у стени.

Док сам се опрезно при-
ближавао девојци, бојећи се
да неки мој локрет не узне-
мири угора, видео сам два
пипка од јастога на песку.
Цин је очигледно хтела да
извуче јастога из стене а
угор је покушао да јој га
отие па је својим ужасним
чељустима зграбио њену ру-
ку. Изгледа да девојка није
била повређена, нисам видео
крв, али руку није могла да
ослободи. Бледа, стајала је
непомично и једва дисала че-
кајући да угор отвори ви-
лице. Како је могла бити
тако мирна? Да ли ју је
страх паралисао или верује
да ће је спасити Мајк Ска-
ли? Јадна мала Цин. Када
би само знала да се ја више
бојим од ње. Покушао сам
да смислим шта да учиним.
Кад бих само имао нож, пу-
шак за подводни риболов
или бар — нешто храбрости.

Пришао сам глави угора,
која је, дебела као бутина
одраслог мушкарца, вирила
из рупе у стенама. Не, нож
ми не би помогао, чак ни
подводна пушка. Ако бих
пуцао, чудовиште би поди-
вљало и скидало јој руку.
Или би се повукло у рупу,
повукавши са собом и њену
руку. То може учинити и
ако га уплашим.

Како је угор дисао, тако
су му се шкрге подизале. На
једном, не размишљајући, за-

био сам му прсте у шкржне
отворе. Крв је поцурила и
угор је отворио уста, осло-
бодно девојчину руку, а он-
да дивље склопио вилице
бесно млатарајући главом.

ГУБИМ СВЕСТ

Одупро сам се ногама уз
стену и повукао га. Ако бих
успео да га извучем из ру-
пе и изнесем на површину,
био бих победник, јер ње-
гова снага се састоји углав-
ном у његовој приљубљено-
сти уз стену. Али, не могу
дugo издржати без ваздуха.
Када бих имао само пет ми-
нута победно бих, помислио
сам. Пред очима је почело
да ми светлуца. Погледао
сам где је девојка и видео
да ми прилази.

Ставила ми је руку на раме
и покушавала да ми нешто
каже. Кад би само отишла,
пустио бих угора. Овако, мо-
же се окомити на њу.

Већ сам почео да губим
свест кад ми је Цин принела
своју цев за ваздух. Жедно
сам почео да удишем кисе-
оник. Не само што је храбра,
него и разумна. Мени није
пало на памет да би она мо-
гла да ми позајми мало из-
њене боце с кисеоником.

Са новом снагом повукао
сам угора, Цин ми је пома-
гала обавивши ми руке око
струка и вукући ме. Најзад,
реп који као да је био укот-
вљен у стенама попустио је.
Изронили смо на површину
заједно са угором.

— Семе! — викнуо сам.

Допливао је са великим
копљем и док сам чврсто др-
жао свог старог пријатеља,
Сем му је копљем прсбио гла-
ву. Легао сам на воду да
се повратим од умора, а Сем
и Цин су однели беспомоћно
чудовиште до чамца.

Туристи и новинари оку-
пљени на доку обасули су
нас питањима.

— Мајк — довикнуо ми је
један новинар. — Колико
знам, то је највећи угор ко-
ји је икада уловио ронилац.
Како ти је то пошло за ру-
ком?

— Само захваљујући овој
храброј девојци — одгово-
рио сам и помиловао Цини-
ну руку у завоју.

Мајк Скали

УЧЕНИЦИ – СРЕДЊОШКОЛЦИ!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — ре-
петиторијумом — у коме је прегледно
и сажето изложено градиво из срп-
скохрватског језика, географије, ис-
торије, биологије, хемије, физике,
математике, социологије, политичке
економије, политичког система и
друштвеног уређења СФРЈ по на-
ставним плановима од I до IV раз-
реда.

Ово је ново, прерађено и допуњено
издање на коме је радила група по-
знатих педагога, тако да РЕПЕТИ-
ТОРИЈУМ представља јединствен
приручник за успешно обнављање
градива у току школске године, а
посебно у време припремања заврш-
ног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити по-
узећем, по цени од 60.— дин. ако
пошаљете писмо или дописницу са
наручбеницом на НЧП „КЊИЖЕВ-
НЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001
Београд, пошт. факс 23.

ПРЕПОТОПКО

НЕКОЛИКО ЧАСОВА КАСНИЈЕ...

Десетак километара испред врха Абрахамс је заменио свог колегу Кастера. Досадило му је већ да седи скрштених руку крај возача и гледа испред себе прашњав друм. У ствари тог понедељка по подне он је камион дугачак 20 метара возио први пут преко опасног планинског прелаза Ди Тоа Клоф, али му је колега ипак препустио волан јер је младић важио за одличног возача.

Кад је млади Навави Абрахамс изашао на врх друма, на висини од преко 700 метара, угледао је доле, испод себе вијугав пут, најопаснији у јужноафричкој покрајини Кејп. До зелене равнице у подножју било је отприлике седам и по километара.

Возило је бректало кратким парчетом равног пута на врху а Абрахамс се управо спремао да убаци мотор у прву брзину јер се пред њим пружала низбрдица.

ПРАВО НА СТЕНУ

Камион се приближавао првој окуци кад је Абрахамс приметио да се креће исувише брзо. Ручка мењача само је шкрипала. Притиснуо је педалу за кочење... Узалуд! Непомоћно је притискао у празно. Повукао је ручну кочницу. Опет ништа! Камион се кретао све брже.

— Искачите! Спасијајте се! Отказале су кочнице — повикао је Абрахамс радницима на приколици док му је од страха зној цурио низ лице.

Као кроз маглу видео је тела три човека како искачу са камиона. Један радник је остао а Кастер се није ни померио. Међутим, и он је био исто толико уплашен као и Абрахамс. Камион се све брже кретао.

ИСКАЧИТЕ ИЗ КАМИОНА!

Абрахамс је грчевито држао волан кад је камион улетео у прву окуку. Брзиномер је већ показивао 90 километара на час што је било шест пута више него што је дозвољено на овом планинском путу! Што је било најгоре колона аутомобила са излетницима, тог дана био је национални празник, спуштала се испред помахниталог камиона, а десетак аутомобила пело се навише. Избезумљен од страха Абрахамс се држао средине пута. Али, знао је да на појединим местима друма има простора само за два возила. Упалио је фарове и непрекидно притискао трубу док је Кастер као луд махао колима која су им долазила у сусрет да се склоне са пута.

Брзином од 120 километара камион је улетео у окуку. Абрахамсу се чинило да му стеновити зид просто лети у сусрет док је свом снагом стезао волан. Зачуло се шкрипање, камион је скоро додирнуо стену а

онда новим залетом наставио још већом брзином.

ЗАХУКТАЛО ЧУДОВИШТЕ

Као неким чудом камион је излетео из окуке и појурио ка следећој. Абрахамс је чекао још стрији део пута. Једино што је могао да уради било је да колико-толико држи возило на средини пута. Кад је камион с приколицом, излетео из друге окуке, имао је брзину од најмање 135 километара! Игла на брзиномеру направила је пун круг и подрхтавала на самом крају скале.

Још једном су били спасени али волан у Абрахамсовим знојавим рукама буквално се искривис. Док се камион приближавао трећој окуци

била му је потребна сва снага да контролише управљач.

А онда, обузео га је ужас: нова колона аутомобила приближавала му се из супротног правца. Држећи се средине пута готово је додиривао аутомобиле чији су возачи, очигледно изоловани од страха, пратили чудовиште које је тутњало пред њих.

Кад се приближио трећој окуци, Абрахамс је у огледалу видео нову опасност. Десни точкови приколице подигли су се на десетак сантиметара од тла да би се мало касније с треском поново спустили на тло.

Још једном су улетео у кривину. Сада је пред њима био најопаснији део пута — пет стотина метара стрме низбрдице, узани пролаз, а са обе стране стене!

Камион је шкрипећи улетео у окуку. Брзиномер није више могао да показује брзину, али кретали су се најмање 160 километара на час. А-

Кочнице огромног возила изненада су отказале на низбрдици и оно је појурило брзином од преко 160 километара на час планинским путем пуним окука, право на колону излетника!

брахамсова кошуља била је мокра од зноја. Уста су му била сува док је пред собом гледао страшну кривину. У огледалу је спазио како точкови приколице одскачу скоро читав метар од пута.

Преврнуће се... Смрт је била само неколико метара далеко. Младић је инстинктивно окренуо волан у десно, па улесло.

Успео је! Точкови приколице поново су се с треском спустили на пут, читаво возило се тресло и шкрипало, али изашли су из окуке и када су као какве тркачки аутомобил јурили низ последњу стрију ка равници у матом граду Парлу.

НИЈЕ НИ МЕНИ ЈАСНО

Смртоносна вожња ближила се крају. Пут је постао раван, а онда је наишла мала узбрдица. Абрахамс је захуктао чудовиште скренуо у високу траву крај пута, оно је брехући полако губило брзину и најзад се зауставило. Младић је спустио главу на волан и заплакао као мало дете. Сузе олакшања мешале су се са знојем и пекле му очи. На приколици онај радник играо је као луд.

Кабини камиона пришао је полицајац на мотоциклу:

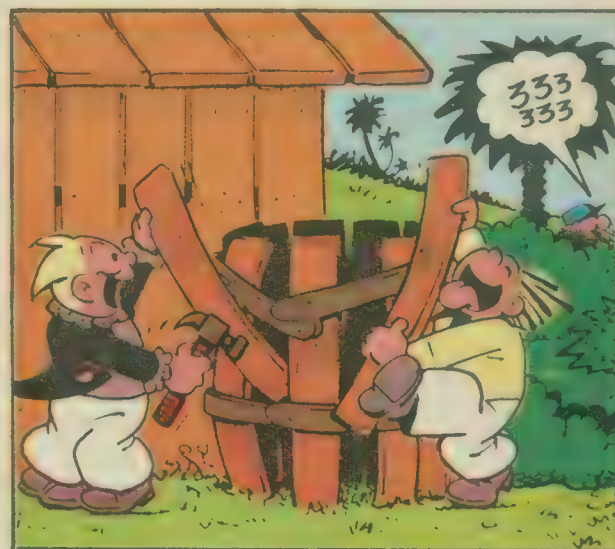
— Пројурили сте поред мене брзином од преко 160 километара и одмах сам схватио да нешто није у реду — рекао је и помогао Абрахамсу, који је дрхтао од главе до пете, да изађе из кабине. За њим се истетурало и Кастер.

Међутим, ту није крај приче, младић је хтео по сваку цену да камион с приколицом доведе до депона у Парлу. Узалуд су га убеђивали, он је тврдоглаво тражио да „свој део пута одради“.

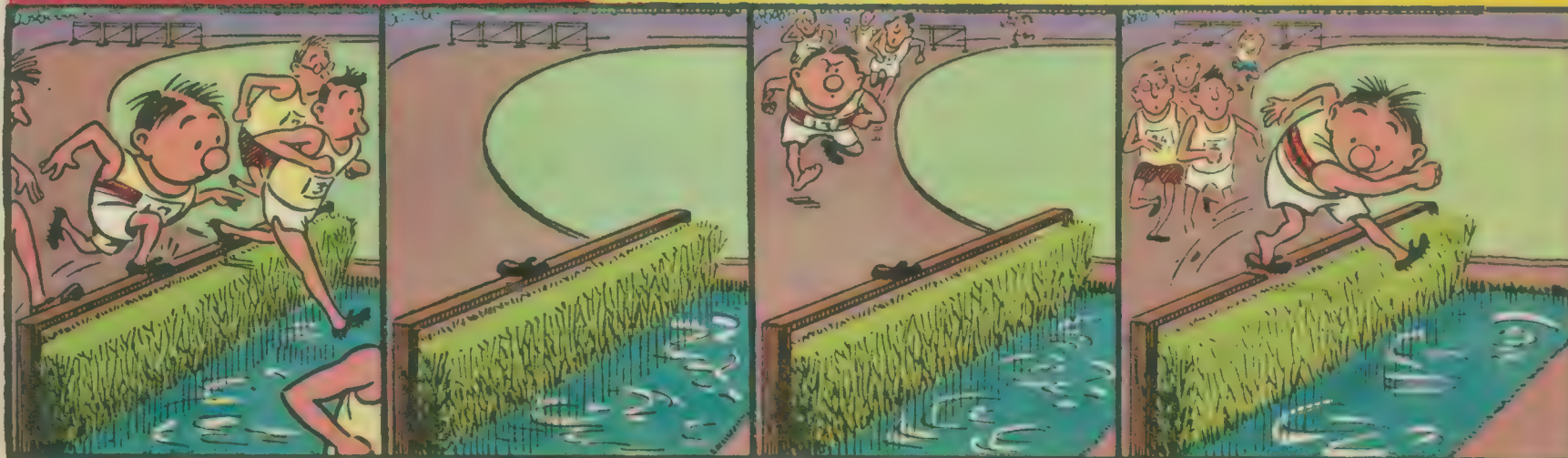
— Немојте ме питати како сам спустио камион и приколицу низ тај планински пут — рекао је друговима. — Можда ми је то пошло за руком зато што је камион био велики, није искључено и да је тешко изловарена приколица спречила да се преврне. А можда сам једноставно имао срећу!

Б. Х.

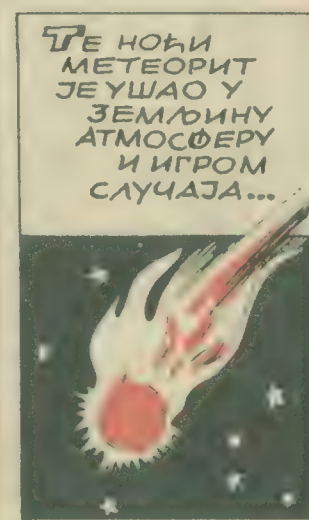
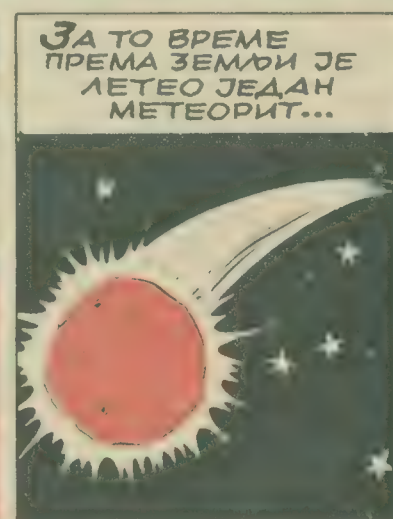

СИМА СПОРТИСТА

МАНДРАК ТАЈНА ЛЕТЕЋЕ ТОРБЕ

ПРОШЛО JE
НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ
И ПОЛУГОВА МАШИ-
НА БИЛА JE ЗА-
БОРАВЉЕНА...

АЛИ У ОБЛИЖЊЕМ
ПРЕДГРАЂУ...

ПОЧЕЛЕ СУ ДА
СЕ ДОГАЂАЈУ...

... ЧУДНЕ
СТВАРИ!

КАКО МОЖЕШ
ДА БУДЕШ ТАКО
НЕПАЖЉИВ?
ДА ИСПУСТИШ
ШОЉУ... И ТО
С ДРУГЕ СТРА-
НЕ СТОЛА!

НИСАМ ЈА!
САМА ЈЕ
СКЛИЗ-
НУЛА
ПРЕКО
СТОЛА
И
ПАЛА!

МОРА ДА ЈЕ
СТО НАКРЕНУТ...
ДА МУ ЈЕ
ЈЕДНА НОГА
КРАЂА!

АЛИ, НА
СТОЛУ СЕ
НИШТА
ДРУГО
НИЈЕ
ПОКРЕ-
НУЛО!

УВЕК
НАЂЕШ
НЕКИ ИЗ-
ГОВОР...
И ТО
ГЛУП!

КАКО
ШОЉА
МОЖЕ
САМА
ДА СЕ
ОТКЛИЗА
ПРЕКО
ЦЕЛОГ
СТОЛА!
АХ...

НЕЋУ О
ТОМЕ ВИШЕ
ДА РАЗГО-
ВАРАМ! ШТА
ГЛЕДАШ
ТАКО?

У ОВОЈ
КУКИ ИМА
ДУХОВА!

ТОЛИКЕ
СУ СТВАРИ
ПОПАДАЛЕ...
ИЗ ЧИСТА
МИРА!

МОЖДА ЈЕ
БИО НЕКИ
СЛАБ ЗЕМЉО-
ТРЕС! ПИТАЋУ
УРЕДНИ-
ШТВО...

ОХ!

НАШЕ
БАШТЕН-
СКО ЦРЕ-
ВО!

ОНО ШТО СЕ
ДОГАЂАЛО У
ПРЕДГРАЂУ...

... ГРАДА
ПЛИЗЕНТА...

... НИКО НИЈЕ
МОГАО ДА
ОБЈАСНИ.

„ДУХОВИ“ У
ПРЕДГРАЂУ

БАНКАР ВОНС ТВО
ПРЕДМЕТИ ЛЕТЕ
ПОЛИЦАЈАЦ СВЕД
ОНО ШТО СЕ
ДОГАЂАЛО У
ПРЕДГРАЂУ

ЈОШ
ВАМ
СЕ
ПРИВИ-
ЂАЈУ
СТВАРИ,
МИСТЕР
ВОНС?

ХМ...
ГЛУПО-
СТИ! НЕ
ЖЕЛИМ
О ТОМЕ
ДА РАЗГОВ-
ВАРАМ!

НИЈЕ
ТРЕБАЛО
НИКОМ
ДА ПРИ-
ЧАМ!

АЛО?
НЕ,
НЕМАМ
НИШТА О
ТОМЕ ДА
ИЗЈАВИМ
ВАШЕМ
ЛИСТУ!

НИСАМ
ВИДЕО
НИШТА НЕО-
БИЧНО! ДА,
МОЖЕТЕ МЕ
ЦИТИРАТИ!
ОХ...

АЛО,
ВОНС-
СЕ...

ЈА...
ЈА
НИ-
САМ...

ОХ! ГАЗДА
ВАС
ЗОВЕ,
ВОНСЕ!

ВОНСЕ,
ТЕ ПРИЧЕ
О ДУХОВИ-
МА НИСУ
ДОБРЕ
ЗА
БАНКУ!

АЛИ...
ЈА САМ
ТО ВИ-
ДЕО... И
САД У
МОЈОЈ
СОБИ!

МОЖДА
СТЕ
САМИ
ГУРЊУЛИ
СТО?

А
ЗАШТО
БИХ ТО
УЧИНИО?
САМ СЕ ПРЕ-
ВРЊУО!

УЗМИТЕ
КОЈИ
ДАН
ОДМОРА,
ВОНСЕ!
ОДМОРИ-
ТЕ СЕ!

ТРЕБА
НА
ЊЕГА
ПАЗИТИ! ПО-
ПУСТИЛИ
СУ МУ
НЕРВИ!

У
БАНЦИ
МИСЛЕ
ДА МИ
НЕРВИ ПО-
ПУШТАЈУ!
АЛИ
МИ СМО
ВИДЕЛИ...

НИ
САМА
ВИШЕ
НЕ
ЗНАМ...

АЛИ И ДРУГИМ
ОСОБАМА...

... ДОГАЂАЛЕ СУ СЕ
НЕОБИЧНЕ
СТВАРИ!

ОПЕТ
СУ СЕ
ПОЈАВИЛИ
„ДУХОВИ“!
ШТА ТИ
О ТОМЕ
МИСЛИШ?

НЕ
ЗНАМ!

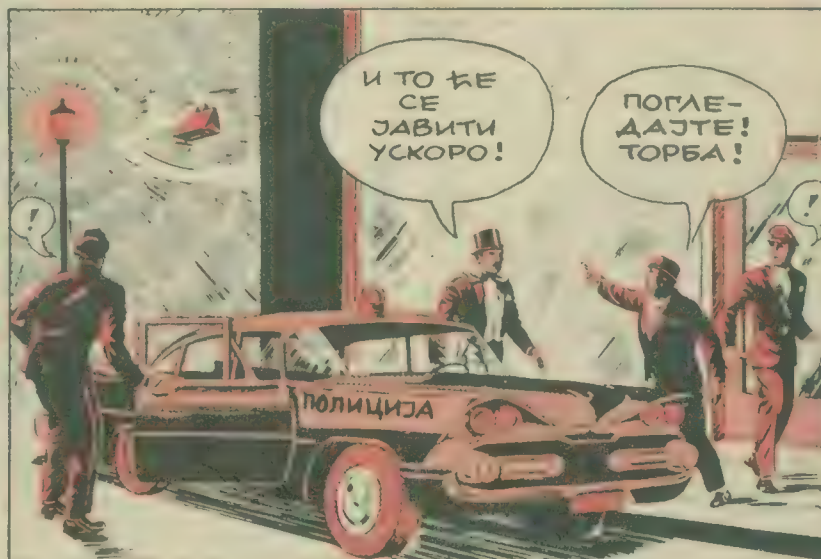

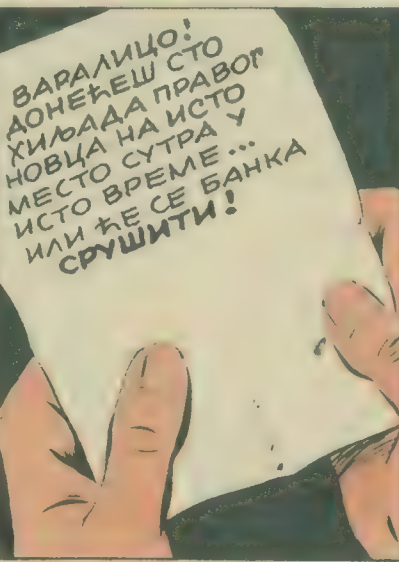

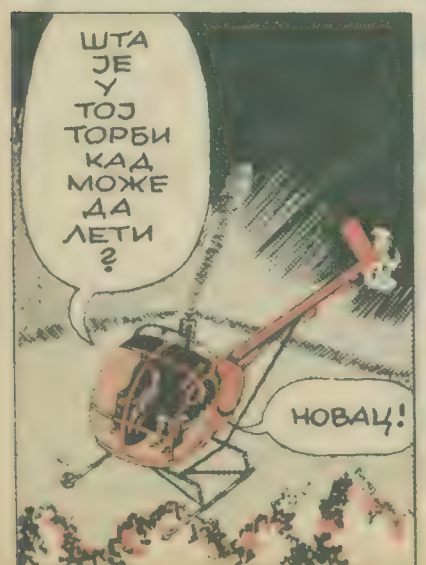

ЗНА-
ТЕ
?
ДЕЛИМИЧНО
БАР! ВИ СТЕ
КОНСТРУИСА-
ЛИ ЕЛЕК-
ТРОНСКУ МА-
ШИНУ ЗА
УНИШТАВАЊЕ
ОТПАДАКА...

ПОШТО ЈЕ
МЕТЕОРИТ УДАРИО
У ЊУ, СТАРИ
СПОЈЕВИ СУ СЕ
РАСПАЛИ И
СТВОРИЛИ
НОВИ!

И САДА, САМО
МИШЉУ ВИ
МОЖЕТЕ ДА ПО-
КРЕЋЕТЕ И
ВЕОМА
УДАЉЕНЕ
ПРЕДМЕТЕ!

ПУКИМ СЛУЧАЈЕМ
ВИ СТЕ СТВОРИЛИ
ПРВИ У ИСТОРИЈИ
ТЕЛЕКИНЕТИЧКИ
ПОЈАЧИВАЧ!

ТЕЛЕ...
ШТА?

А?

ТЕЛЕКИНЕЗА ЈЕ
МОЋ ПРЕМЕСТАЊА
СТВАРИ ПОМОЋУ
МИСЛИ! НИКО НИЈЕ
ЗНАО ДА ТАКВА
ЕНЕРГИЈА УПШТЕ
ПОСТОЈИ...

А ОЦИГЛЕДНО ЈЕ ДА
ПОСТОЈИ АЛИ ЈЕ ТО-
ЛИКО СЛАБА ДА СЕ И
НЕ ПРИМЕЋУЈЕ!
ВАША МАШИ-
НА ЈЕ ПОЈАЧАВА
ЗА НЕКОЛИКО МИ-
ЛИОНА ПУТА...

СВЕ ЈЕ САМО
СЛУЧАЈ!
АКО БИСТЕ
САМО ЈЕДАН
СПОЈ ПРОМЕНИ-
ЛИ У ТОЈ
МАШИНИ,
МОЖДА БИ
ПРЕСТАЛА
ДА РАДИ!

НИКО ЈОШ
НЕЋЕ
ПРИЋИ!
НЕЋУ МУ
ДОЗВОЛИ-
ТИ!

НАТЕРАО
САМ
БАНКУ ДА
МИ ПОШАЉЕ
НОВАЦ!
СИТНИЦА!
УЗ ПОМОЋ
МОЈЕ
МАШИНЕ...

"МОГУ ДА ОТВОРИМ
СВЕ ТРЕЗОРЕ
НА СВЕТУ..."

"ДА ДОБИЈЕМ
СВЕ БЛАГО ОВОГ
СВЕТА..."

МАНДРАКОВ
ХЕЛИКОПТЕР
ОДЛЕТЕО
ЈЕ У
ОВОМ
ПРАВЦУ!

ДА ЛИ
ЈЕ УХВА-
ТИО
"ДУХА"?

АХ!
ХЕЛИКОПТЕР
ЈЕ НА
ВРХУ
ДРЕВЕТА!

НИ ТРАГА
ОД
МАНДРА-
КА И
ПИЛО-
ТА!

ОХ! ПА У
БЛИЗИНИ ЈЕ
РАДИОНИЦА
ОНОГ
ПОЛУГА!

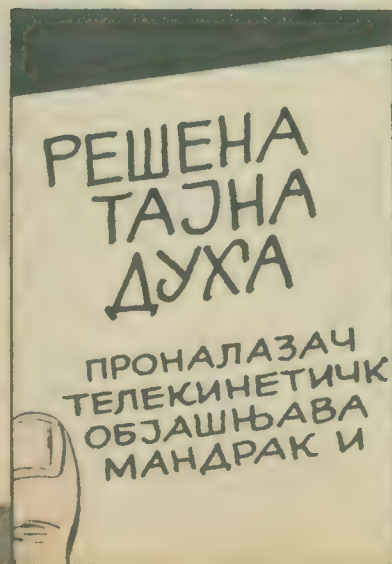

МОГУ ДА ВЛАДАМ
СИТАВИМ СВЕТОМ!
ГЛЕ! ДОЛАЗИ ПОЛИЦИ-
ЈА! ПОГЛЕДАЈТЕ ШТА
ЋУ С ЊИМА ДА УРА-
ДИМ... ТО МОГУ ДА
УРАДИМ И СА СИ-
ТАВИМ АРМИ-
ЈАМА!

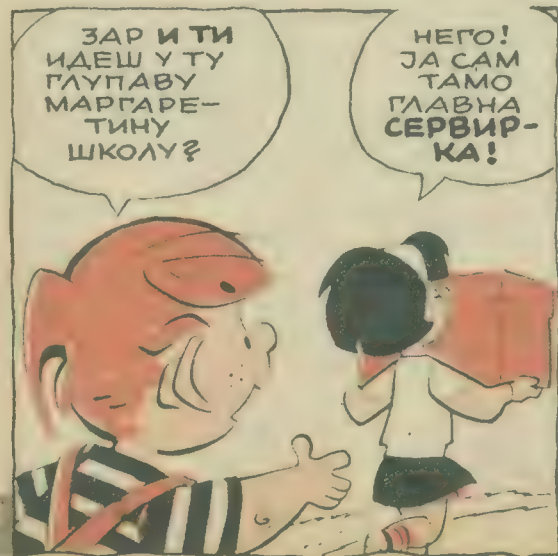

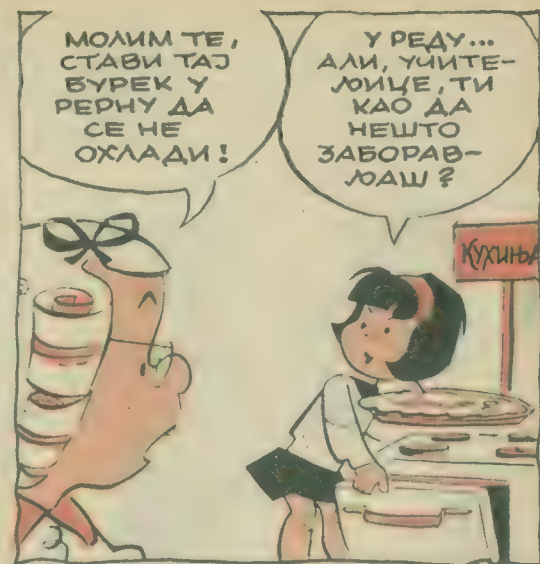
Денис: ИСПЛАТА

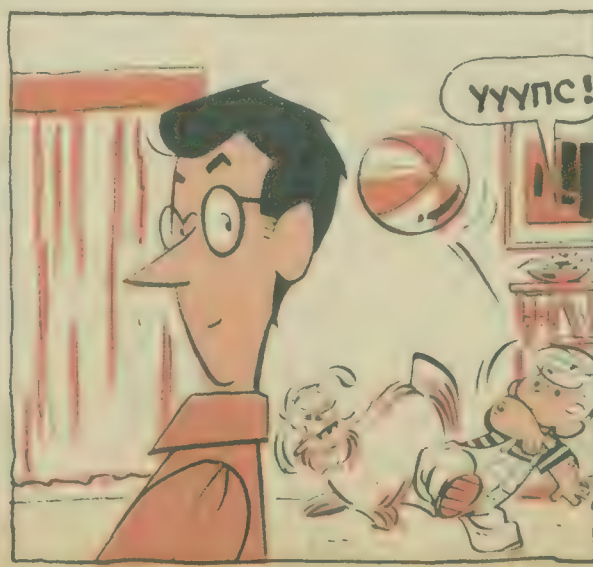
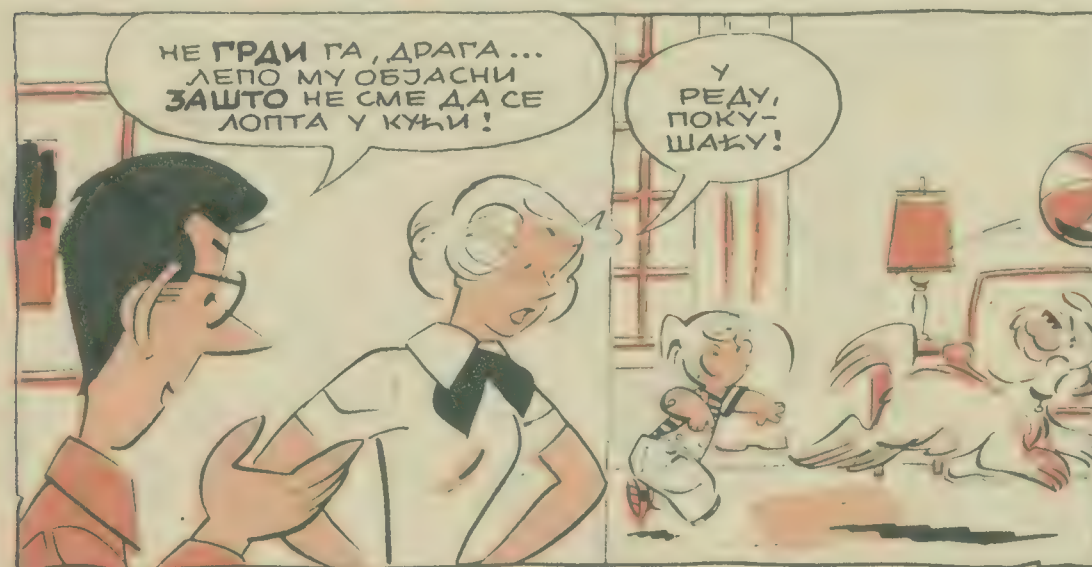
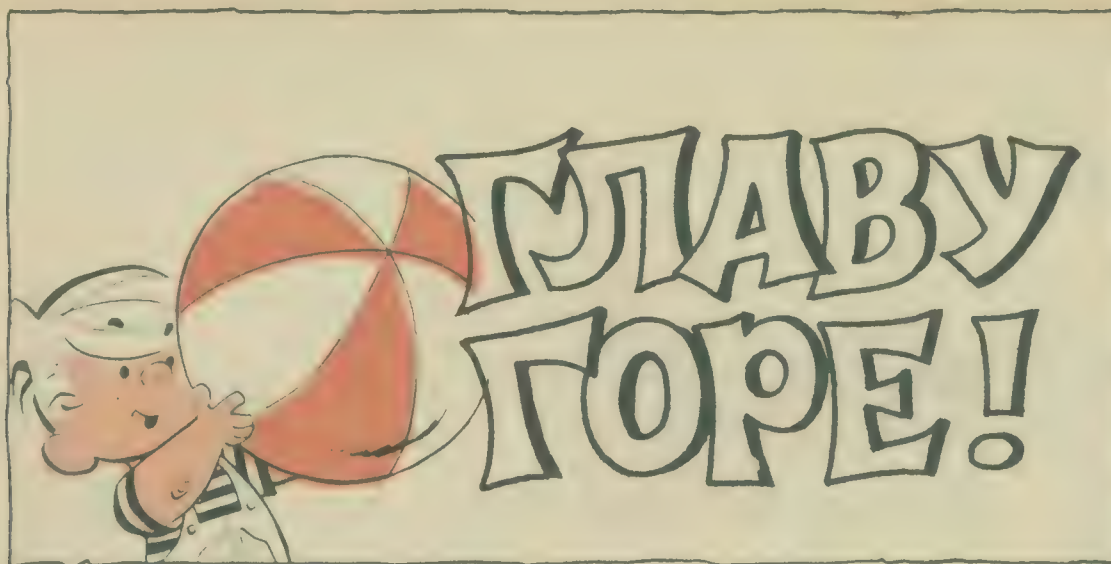

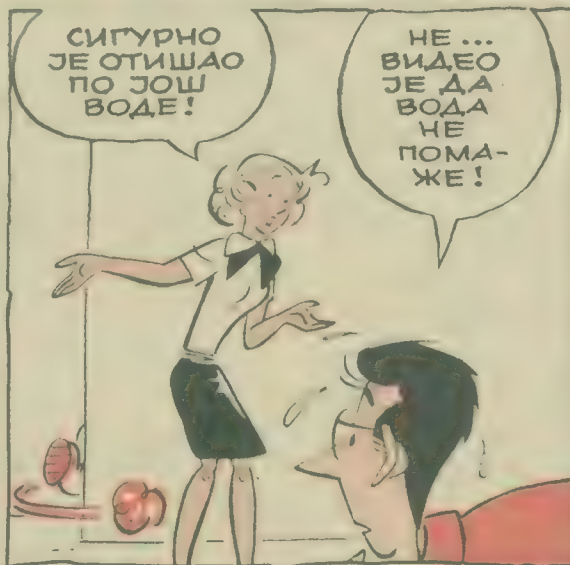
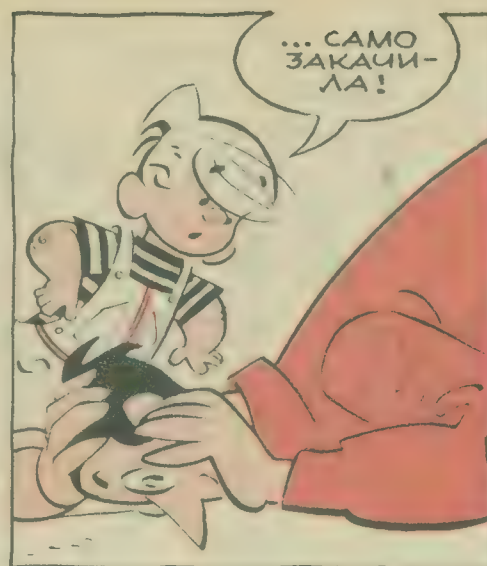

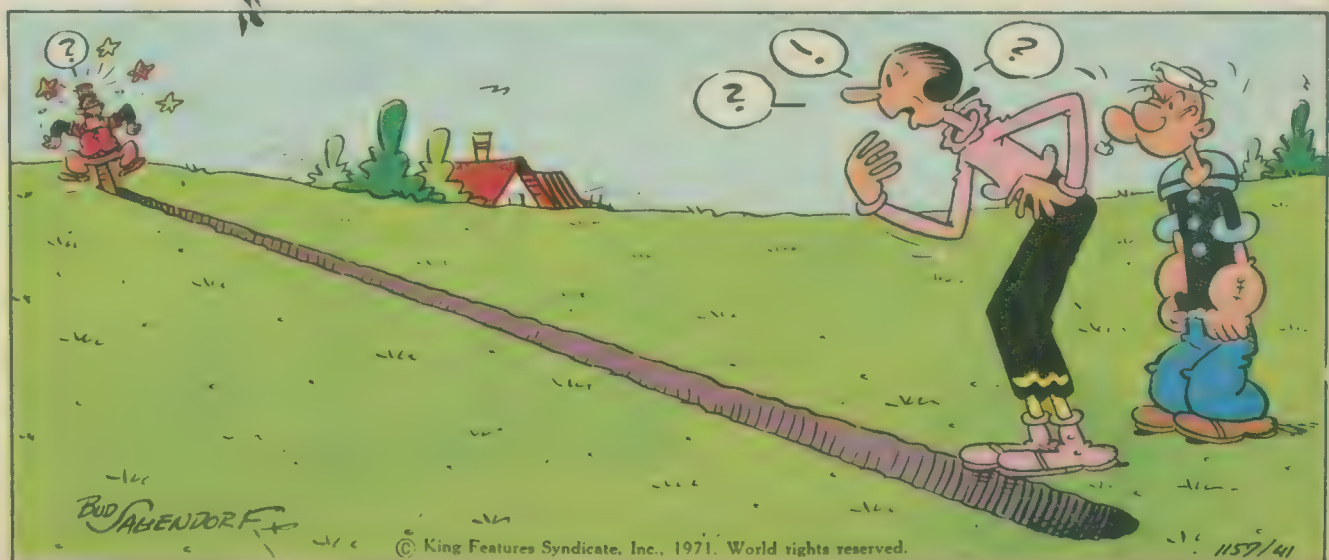
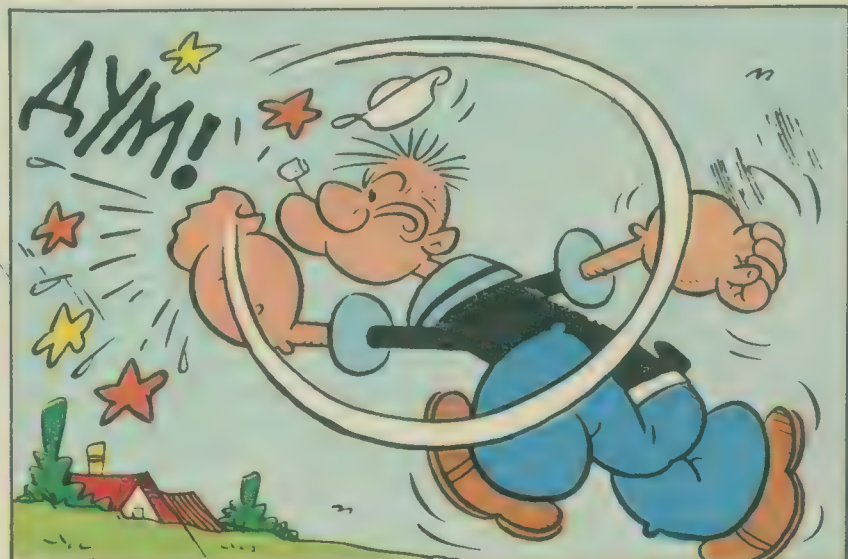
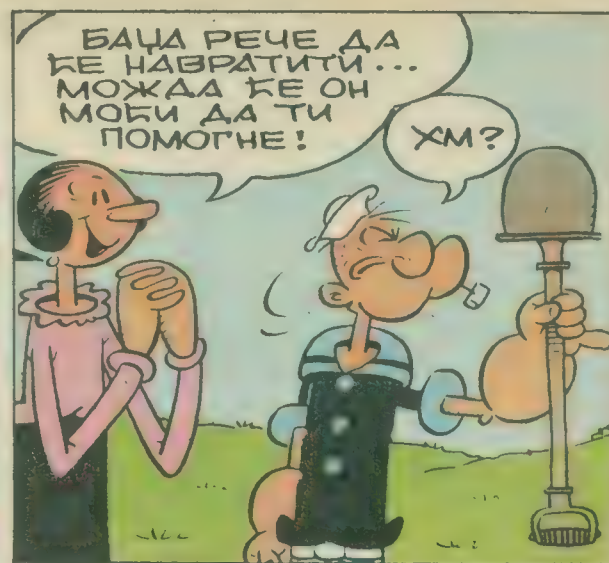
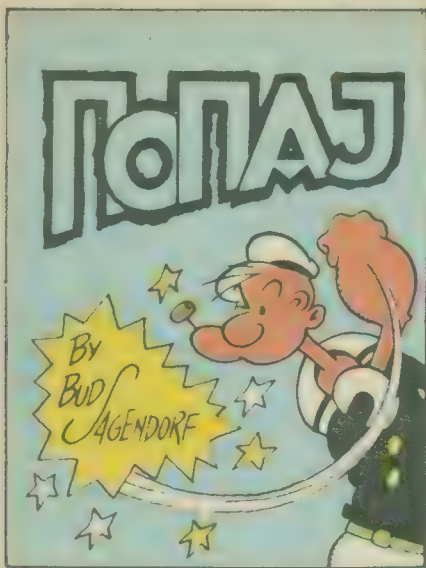

ЈОШ
НИЈЕ КАСНО
ДА ПОЧНЕТЕ
ДА КОРИЧИТЕ:

ГОТОВА ЈЕ И
ДРУГА КЊИГА
КОЈУ ОДМАХ
МОЖЕТЕ
НАРУЧИТИ

ЗАБАВНИКОВЕ КЊИГЕ СТРИПОВА

Политикин забавник од броја 1133. омогућава вам да сами, и то веома лако, направите књигу од стрипова из средине сваког броја овог листа. Књига се прави убацивањем стрипова у лепе и јаке корице које носе наслов: ЗАБАВНИКОВИ СТРИПОВИ, а стају свега 30 динара.

Више од 600 страница! ★★★★★★

● У ранијим бројевима нашег листа већ сте сазнали да је од 14. септембра 1973. године Политикин забавник почео другачије да обележава странице стрипованог додатка у средини листа: од броја 1 до 24. Следећи додаток обележен је од 24 до 48 и тако се редом странице настављају. Сваки стрип је целина за себе а сви заједно, пажљиво укоричени, сачињавају књигу узбудљивих стрипова, која има више од 600 страница!

● После прве књиге можете укоричити другу, а затим трећу и тако редом, с тим што ће свака књига бити у другачијој боји!

● Прве корице Забавникових стрипова носе ознаку 1 и још није касно да их наручите по цени од 30 динара.

● Друге корице носе ознаку 2. Можете одмах да их наручите, такође по цени од 30 динара.

● Корице су штампане у латиници и ћирилици: изаберите оне које желите!

● Интересовање за прве корице било је велико, чак веће него што смо очекивали, па смо морали да их доштампамо. Због тога су

читаоци који су касније уплатили новац, морали мало да сачекају. Али, нико није остао без корица.

Међутим, читаоцима који нису читко написали своју адресу, или је уопште нису написати, нисмо ни могли да пошаљемо корице.

Изнаенађење ★★★★★★★★★★

Читаоце који су већ купили корице за прву књигу Забавникових стрипова, као и оне који ће то тек учинити, ове године очекује пријатно изненађење: у другој књизи, која је наставак прве, имаће најлепше стрипове који су објављивани између два рата! То су први објављени стрипови о Мандраку, Флашу Гордону, Принцу Валијанту и другим познатим јунацима стрипова.

Како да купите корице ★★★★★★★

До корица Политикиног забавника може те доћи лако и брзо. Донеће вам их поштар кући, али прво морате да урадите следеће:

● у најближој пошти купите УПЛАТНИЦУ, - попуните је и предајте службенику на шалтеру уз износ од 30 нових динара који морате да уплатите на жиро-рачун НИП ПОЛИТИКА 60801-601-722. Број жиро-рачуна уписаћете на уплатници;

● не заборавите да на уплатници напишете читко: име, презиме, место, улицу и број где станујете и поштански број града или села у којем живите;

● са уплатницом још нисте готови: потребно је да на њој упишете још и назнаку „ЗА ЗАБАВНИКОВЕ СТРИПОВЕ“, да назначите који број корица желите: 1. или 2. На крају још назначите да ли желите корице са насловом у ћирилици или латиници. За прве напишите само „ЋИРИЛИЦА“, а за друге „ЛАТИНИЦА“.

● Ако истовремено поручујете и корице број 1 и корице број 2 пошаљите уплатницом 60 динара.

ЧИМ ВАША УПЛАТА СТИГНЕ У „ПОЛИТИКУ“ ПОСЛАЋЕМО ВАМ КОРИЦЕ.

Коричи се лако ★★★★★★★★★★

Коричење стрипова није тешко.

● Почните од стрип-дodatка који ћете пажљиво да извучете из средине Политикиног Забавника.

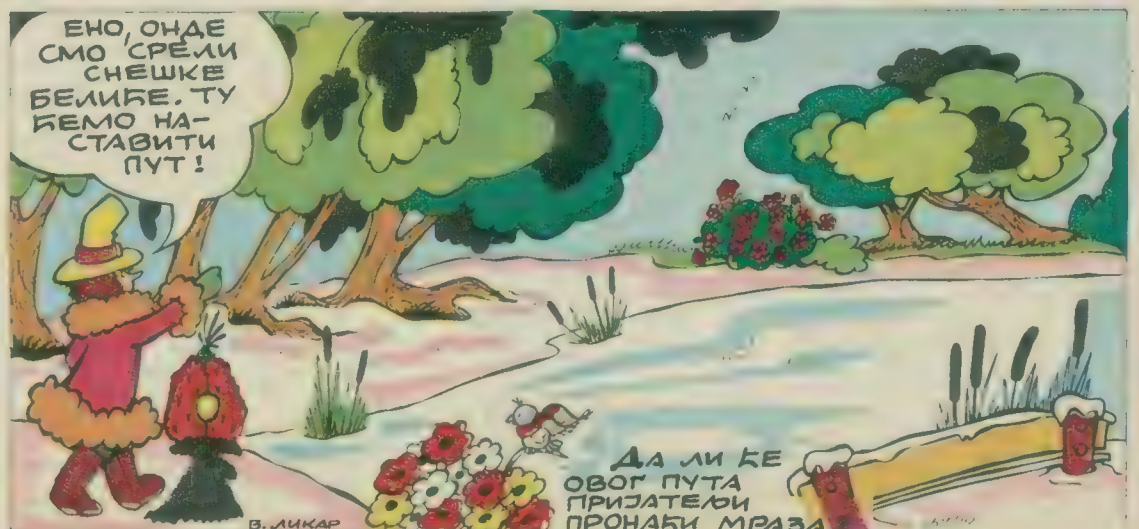
● Из платнених корица извучите два завртња.

● На левој, белој ивици, стрипа избушите две рупе и то тако да буду на потпуно истом одстојању као и рупе на корицама кроз које пролазе завртњи.

● То је све! Стрип је у корицама. Кад купите следећи број Политикиног Забавника убаците иза првог други додаток и тако редом.

У ЈЕДНЕ КОРИЦЕ МОЖЕ СТАТИ 26—30 КОМПЛЕТНИХ СТРИПОВА!

МАЂИОНИЧАР

помоћник ван бине
повлачи врпцу

врпца прич-
врше-
на за мрежу

плоча
стола

ваљак

1 РИБЕ НЕСТАЈУ — Мађионичар пуца из пиштоља на рибице у стакленој посуди и оне нестају у води! У ствари рибице су у мрежи од провидног материјала. Сталак посуде је шупаљ. У тренутку пуцања помоћник иза бине повлачи концем мрежу у шупљину сталака

2 ЗЕЦ ИЗ ШЕШИРА — Шешир има прорез на задњем делу замаскиран завесницом. Мађионичар приноси шешир грудима, завлачи руку у шешир, повлачи је кроз прорез, из унутрашњег џепа сакоа вади зеца, преноси га у шешир и из шешира вади напоље.

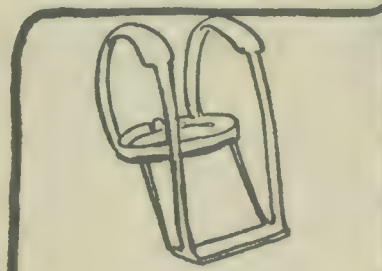
шешир
на
склапање

раз-
вучен
шешир

набрана
свилена
тканина
на две
врпце

сакривен џеп
унутар сакоа

3 ДЕТЕ ИШЧЕЗАВА — Окретно и за то извежбано дете ставља се на столицу. Испред њега се постави бело платно. Тада оно брзо прелази на полицу уграђену на мађионичаревим леђима. Када се платно склони детета више нема на столици.

4 ЛОПТА МЕЊА БОЈУ — Мађионичар два пута баца црвену лоптицу у ваздух. Први пут постаје делимично а други пут потпуно бела. Лоптица има дупли омотач. Први пут горњи, црвени, зид се отвара, повлачи уназад па се види доњи, бели, зид лоптице. Други пут мађионичар задржава црвени омотач у руци па се види само бела лоптица

бела
лопта

бело

црвена

црвени
омотач

црвена

бела

5

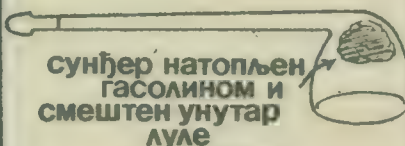
ПОКРЕТНА ЛОБАЊА
— У стакленој кабини на знак мађионичареве руке лобања се подиже и спушта! Трик је једноставан: стаклена кабина нема четврту страну, ону окренуту према мађионичару, лобања стоји углављена на стакленој шипки, а шипку подиже и спушта иза бине мађионичарев помоћник помоћу котура и канала који се налазе сакривени испод кабине.

мехур од сапуна

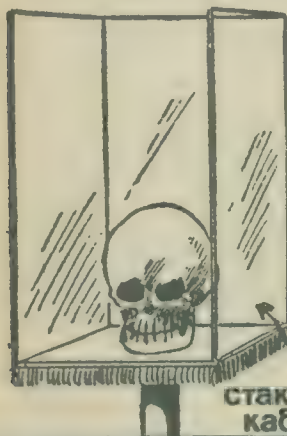

сунђер натопљен гасолином и смештен унутар луле

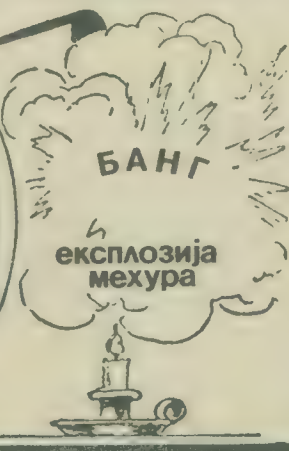

МЕХУРОВИ ОД САПУНА — Сапуница и лула довољни су да се направе мехурови. Када се мехурови на врху луле приближе запаљеној свећи жестоко ће експлодирати у рукама мађионичара! Гледаоци остају збуњени. Још једна тајна! Али, када би завили у унутрашњост луле тамо где се иначе ставља дуван, нашли би парче сунђера натопљено гасолином који приликом формирања мехура улази у њега и експлодира чим дође у близину пламена свеће.

6

стаклена кабина

БАНГ

експлозија мехура

црвена

плава

положај свилоног конца кад се руке развуку

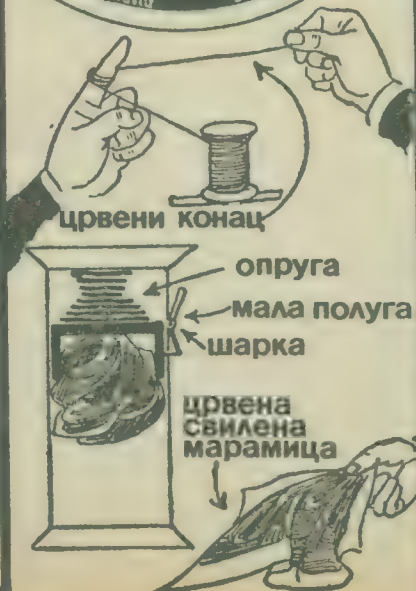
плава

црвена

конец

7

МАРАМА САТКАНА ИЗ КАЛЕМА КОНЦА — Мађионичар ставља на сталак неколико калемава конца разних боја. Са сваки калемом ради посебно али на исти начин: одмотава конец на чијем се крају налази марама коју извлачи а која је исте боје као и конец. Тајна је у конструкцији калемова. Сваки калем је шупаљ. У шупљини се налази марама прикачена за крај конца и опруга са полугом која притискује мараму. Када се опруге ослободи марамица доспева у мађионичареву руку.

плава марамица

црвена марамица

црвена

плава

8

МАРАМЕ КОЈЕ ШЕТАЈУ — Ради се са две чаше. У једној је црвена а у другој плава марама. На дну сваке чаше постоји по један отвор кроз који су мараме повезане провидним концем. Истим концем и на исти начин повезане су и кроз горње отворе чаша. Приликом подизања и размицања чаша, конци се затежу, а брзи покретима прстију мађионичар их повлачи. Мараме шетају из једне у другу чашу!

**БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ...**

КО ЈЕ ПРВИ ПУЦАО ?

Кад је инспектору Жедију тога јутра секретарица предала писмо писано нервозном руком дуго није могао да се сети ко је пошљалац.

Три пута је прочитао следећи текст: „Драги Жеди, желео бих да те видим. Питање је живота или смрти. Твој стари друг Виктор...”

Виктор? Који Виктор? Инспектор Жеди је познавао десетак Виктора...

Наједном се сетио. Па то је Виктор... Његов школски друг. Мршав, висок момак увек разбуршане косе. Стидљив и повучен трпео је подсмехе школских другова и често се Жедију обраћао за помоћ.

— Где је? — упита инспектор Жеди секретарицу. — У чекаоници...

Жеди је одмах препознао свог старог школског друга. Још је био висок, мршав, коса још дужа. Само је сад имао и хилијевску браду.

Прилазећи посетиоцу Жеди се још нечега сетио.

— Ја сам тебе већ виђао! Посетилац се бледо осмехну и примети:

— Па... свакако, Жеди... Из школе се знамо. Ја сам Виктор...

— Не — примети Жеди... — Много скорије... Недавно! Па да. Ти си Вики Ландри! — сетио се.

Чудан осмех, истовремено стидљив и горд, појави се на Викторовом лицу.

— Чуо си, значи, за мене, Жеди?

Вики Ландри био је поп-

-певач који је после изузетно успешне турнеје по Канади снимио више плоча и у Паризу. У последње време његове фотографије појављивале су се често у новинама.

РЕВОЛВЕР У ЦЕПУ

— Да, имао сам среће — настављао је Вики. — Али, одавно имам страшне неприлике! Зато сам и дошао до тебе.

— Неприлике? Какве неприлике?

— Са мојим импресарином, Џонијем Хилом. И њега познајеш. Сећаш се из школе Жана, крупног рићег момка!

Жеди се и те како сећао Жана, момка грубог лица, сигурног у себе.

— Причај...

— Ево... Жан — данас Џони Хил — почео је да ме прогања отако сам успео. Тера ме да потпишем продужење уговора чији су услови потпуно неприхватљиви за мене. Тражи половину од свих мојих прихода. Упоран је у својим настојањима да потпишем тај уговор, и то за рок од пет година...

— Па шта онда? На то не може нико да те присили...

— Онда га заиста не познајеш! Он је упоран човек и не одустаје од својих намера. Сем тога, сад се понаша као прави манијак...

Прети да ће ме убити ако не потпишем уговор...

— Да ли си се обраћао полицији?

— Каквој полицији? — А скандал? Ти знаш на каквим стакленим ногама почива каријера популарних певача. Довољан је само један скандал па да све оде у прах. Али, ја сам се обезбедио — и Вики извади из џепа аутоматски револвер.

— Ти си луд! — узвикну Жеди.

— А зар он није? И он је наоружан! Морам да се браним ако покуша да оствари своју претњу.

Инспектор Жеди се сетио да је Виктор, да би се заштитио од дечака који су га исмејавали и тукли, носио у џепу нож, који му је једног дана један професор одузео.

— Па добро, шта сад треба да урадим? — упита га Жеди.

— Нађи га — замоли га Виктор. — Он те познаје, чуо је шта се прича о твојим детективским способностима. Покушај да га уразумиш.

Кад га је после неколико дана Жеди потражио и испричао му свој разговор с Виктором, Џони Хил презриво се насмејао:

— Тај Вики је прави идиот. Без мене ништа не би погигао! И мени је доста његовог булажњења! Ја сам тај који неће да продужи уговор! А он то покушава на све могуће начине!

... Где је била истина? Жедију нешто није било

јасно. Који од двојице његових бивших школских другова лаже? Вики или Жан?

Отишао је до Викија и испричао му разговор који је водио са Џонијем.

— То је његов начин одбране — рекао му је Вики. Џони сматра да је напад најбоља одбрана. Тачно је да он у прво време није желео да продужи уговор, али откако је променио мишљење, стално ме прогони!

— На твој месту ја бих ипак званично обавестио полицију...

— Не... молим те! Сутра ујутру треба да снимим нову плочу и са Хилом имам састанак у осам и тридесет... Покушају да га уразумим!...

Сутрадан ујутру инспектор Жеди се пробудио некако узнемирен. Одлучио је да оде у агенцију Џонија Хила. Улазна врата била су отворена, крај њих је била табла са стрелицом и на њој је писало: Студио за снимање плоча.

ДВА ПРАСКА

Док је ишао дугачким ходником инспектор Жеди чуо је два праска скоро истовремено. Убрзао је кораке.

Соба за снимање плоча имала је, као што је то уобичајено, два дела: технички део био је одвојен стаклом од одаје у којој се налазио микрофон.

У првој одаји налазио се Џони Хил с пиштољем у дес-

ној руци. Лежао је преко стола с раном у грудима. С друге стране, ушатањена лица, Вики Ландри је млатарао својим револвером. На великом стаклу виделе су се две рупе од којих су се зракасто разилазиле прскотине.

Џони Хил је био мртав. Жеди приђе Викију који је муцао:

— Све... све је било у реду док Џони није наједном побеснео. Извадио је пиштољ и нишанио на мене кроз стакло. Промашао ме је... ја сам онда извадио свој револвер и пуцао у њега!

— Надам се да ће полиција поверовати у твоју причу.

— Али, то је истина — драо се певач.

— Постоји и друга могућност: ти си пуцао први на Џонија... он ти је узвратио пуцњем и док је твој метак погодио, његов је промашио.

— Није истина! Догодило се онако како сам ти ја испричао...

— Проверићемо: у првом случају би то било убиство у самоодбрани, у другом, ти би био обичан убица.

Касније је полицијски стручњак изјавио:

— Доња рупа је од метка Џонија Хила а горња од метка Викија Ландрија. То смо утврдили на основу калибра њиховог оружја.

— То је довољно — рече Жеди! Значи да је први пуцао...

Шта мислите, драги читаоци, који је од двојице противника први пуцао? Пажљиво прочитајте чланак и добро погледајте наш цртеж. Уколико сами погодите, честитамо вам, а уколико не, погледајте наше решење које се налази на 31. страни!

Користан и трајан поклон за ваше најмилије

1. МАТЕМАТИКА — енциклопедија математике. Ова књига омогућава свим ученицима, студентима, наставницима и професорима да лако и брзо савладају све тешкоће из области математике. У преводу наших познатих математичара представља математички део „Опште енциклопедије Ларус“. Књига је штампана латиницом, формата 23 x 30 cm, у тврдом повезу са пластифицираним заштитним омотом.

Цена у књижари 250 динара
Преко Забавника 200 динара

2. ТАЈ ДИВНИ ЧУДЕСНИ СВЕТ — садржи пет популарно писаних књига које доприносе да читалац стекне, формира и прошири фонд знања из области математике, енергије, музике, археологије и историје људског друштва. Књиге су штампане ћирилицом, у првокласној вишебојној техници, луксузно опремљене са тврдин повезом и пластифицираним корицама. На крају сваке књиге је азбучни речник најважнијих појмова.

Цена у књижари 200 динара.
Преко Забавника 160 динара.

3. ЕВРОПСКЕ МЕТРОПОЛЕ

Књига о најлепшим градовима старог континента. То је права ревија градова. Сви су они споменик и биографија нација, израсти на темељима народног генија. Књига је луксузно опремљена; формата 22x30 са више од 240 илустрација у боји штампаних на прворазредној хартији, и заштитним четворобојним омотом.

Цена у књижари 150 динара
Преко Забавника 120 динара

4. ПРИЧА О ЗЕМЉИ — земља какву данас познајемо изгледа као један кадар филма који траје неколико милијарди година. Ерозије, измене у нивоу копна и састава земљишта, појаве вулкана и земљотреса, настанак глечера, стварање стена и минерала, само су део приче о Земљи, њеном настанку о њеним планинама, речним токовима и морина, о ватреној сфери, лутајућим континентима, гробљина фосила...

Цена у књижари 60 динара.
Преко Забавника 50 динара.

5. ЗЕМЉА МЕСЕЦ — повест о почетку космичке ере — садржи велики број информација и фотографија о историјским летовима на Месец. Књига је луксузно опремљена, вишебојна штампа, 160 страна, великог формата, тврди повез, пластифициране корице.

Цена у књижари 60 динара.
Преко Забавника 50 динара.

6. БИО ЈЕДНОМ — најлепше приповетке југословенских народа припремљене за младе, за оне са маштом, за све који воле мудру реч, домишљатост и смех. Књига је луксузно опремљена у првокласној вишебојној техници богато илустрована, у тврдом повезу и пластифицираним корицама.

Цена у књижари 60 динара.
Преко Забавника 50 динара.

7. ДЕЦА СВЕТА — збирка дивних прича о деци целог света. Ово је књига о вашем другу и пријатељу, о руској девојчици Наташи и њеном брату, о индијском дечку Гопалу и његовој сестрици, о твом другу из далеког Јапана и Мексика, о црном дечаку из сунчане Африке. То је књига о највећој и најлепшој породици, пријатељској породици све деце света чији је заједнички језик — љубав. Књига је штампана ћирилицом, великог формата са 240 страна и више од 200 оригиналних фотографија.

Цена у књижари 60 динара.
Преко Забавника 50 динара.

8. ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА — енциклопедија најпознатијих Дизнијевих ликова и јунака сабраних у четири изванредне илустроване књиге са више од 60 бајки и прича чији чаробни јунаци годинама одушевљавају децу и одрасле. Књиге су луксузно опремљене, вишебојна штампа, са пластифицираним корицама у боји и украсном поклон кутијом такође у боји.

Цена у књижари 240 динара.
Преко Забавника 200 динара.

Специјалан попуст преко Забавника

ЗА ГОТОВО. Свака књига или комплет књига има свој број. Упиши бројеве књига које желиш да купиш на наруџбеницу. Попуњену наруџбеницу налепи на дописницу и пошаљи на адресу Издавачко предузеће „Вук Караџић“, 11001 Београд, Краљевића Марка бр. 9. Књиге ћеш платити поштару кад их донесе. Принају се наруџбенице само за 30 динара или више (јер се за мање не исплати слати због поштарине).

НА ОТПЛАТУ. Упиши на наруџбеницу бројеве књига или комплекта које желиш да купиш и пошаљи на адресу Издавачко предузеће „Вук Караџић“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9. Принају се наруџбенице само за 60 динара и више (јер се не исплати слати за мању суму). Ако купујеш књиге за 60 до 120 динара плаћаш по 30 динара месечно. Ако купујеш књиге за више од 120 динара платићеш их у 10 месечних рата, с тим што најмања месечна рата може бити 30 динара. Прву рату платићеш кад добијеш књиге.

9. МАЈСТОР У КУЋИ — сто задата у једној књизи. Садржи: оправке на водоводним инсталацијама, како се рукује бојана и лаковима, вештина постављања тапета, завесе и застори, пресалачење и тапацирање намештаја, руковање струјом, радови на подовима, бравана и кључевина, радови на моторном возилу и много других савета како уштедети време и новац.

Цена у књижари 150 динара
Преко Забавника 120 динара

10. БИБЛИОТЕКА ШВРТА — садржи 16 књжица — сликовница са илустрацијама у боји. Микијев циркус, Паја Патак и Јарац, Мики и Вумба-Ву, Бамби, Шарфа, Патуљак Љутко, Мали Вучко, Мрша и Дебељко, Раја, Гаја и Влаја, Три прасета и зли вук, Тик и Так, Плутон, Чика Баја, Шиља детектив, Мали Хијавата и Данбо, све су то весели доживљаји Дизнијевих јунака.

Цена комплекта у књижари 48 динара
Преко Забавника 40 динара

11. БИБЛИОТЕКА БАМБИ — Садржи 10 сликовница о необичним доживљајима Дизнијевих јунака писаних за најмлађе. Три прасета, Плутон на излету, 101 далматинац, Бонго, Пајин рођендан, Седан патуљка, Мачак у чизмама, Необичан излет, Микијево логоровање, Поиграјмо се са Микијем. Сливковнице су штампане ћирилицом у вишебојној првокласној техници.

Цена комплекта у књижари 60 динара.
Преко Забавника 50 динара.

12. ЧАРОБНЕ ИСКРЕ — диван комплет сликовница за децу о необичним доживљајима Дизнијевих јунака. НОВА ЦРВЕНКАПА, ПАТАК У ЧИЗМАМА, ГУЛИ У ЗЕМЉИ ПАТУЉАКА, АЛАДИН И ЧАРОБНА ЛАМПА.

Цена комплекта у књижари 28 динара
Преко Забавника 24 динара.

ЗИДНЕ СЛИКЕ ЗА ДЕЧЈУ СОБУ

украсиће сваки дечји кутак. 13. Мали Хијавата, 14. Бамби, 15. Шарфа, 16. Три прасета учиниће живот безбрижним вашој деци. Сликe (постери) величине су 47X60 цм. Штампане су у финој техници, са картонском подлогом и обложене пластичном фолијом. Могу се наручити најмање два постера.

Цена једног постера у књижари је 35 динара
Преко Забавника 30 динара

Ален Гре: СЛИКОВНИЦЕ ЗА УЧЕЊЕ И РАЗОНОДУ

17. Авиони, 18. Бродови, 19. Море, 20. Шуна, 21. Планина, 22. Возови, 23. Путовања, 24. У морским дубинама, 25. Телевизија.

Цена књиге у књижари 7 дин.
Преко Забавника 6 дин.

Освојите добре оцене уз помоћ добре књиге!

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО купујем књиге са бројевина:

За укупну суму од _____ динара, коју ћу платити поштару кад ми донесе књиге.

НА ОТПЛАТУ купујем књиге са бројевина:

За укупну суму од _____ динара, коју ћу платити у _____ месечних рата. Прву рату платићу поштару кад ми донесе књиге.

(Читко: име и презиме наручиоца)

(Пошт. број и место)

(Улица и број)

Попуни, изрежи и залепи на дописницу и пошаљи Издавачком предузећу „ВУК КАРАЏИЋ“, 11001 Београд, Краљевића Марка бр. 9.

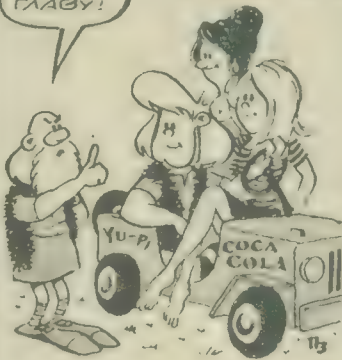
Петком у Забавнику а понедељком на Радио-Београду I, у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО**, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

* * * КЛО-КЛО * * *

ХИТ

страна

ДОЖИВЕЉЕШ С ДЕВОЈКАМА СРЕГУ ПРАВУ И УЗ ПУТ ЗБОГ ЊИХ ИЗГУБИТИ ГЛАВУ!

ЛЕПЕ, ЛЕПЕ, ЛЕПЕ

(Belles, belles, belles)

Музика: Фил Еверли
Текст: Клод Франсоа
Пева: Клод Франсоа

Једног дана отац ми рече:
ако излазиш вечерас
треба у твојим годинама
и неке ствари да знаш
као и сви дечаџи.

Девојке! знаш, нису баш онакве
какве их замишљаш.

Оне су све
лепе, лепе, лепе као дан,
лепе, лепе, лепе као љубав,
оне ће те залудети
и све ћеш их више сретати.

Можда ћеш једне вечери
заборавити да се вратиш.

У тим тренуцима
много боље ћеш разумети
и сетићеш се шта ти је тата

рекао:

оне ће те залудети.

Једног дана ћеш је срести,
нећеш погрешити и рећи ћеш јој:
волим те.

Довољан ће бити само миг да се
спријатељите,
доживећеш праву срећу.

У твојим очима она ће бити
лепа, лепа, лепа као дан,
лепа, лепа, лепа као љубав.

И као што сам ја некад рекао
твојој мајци
ти ћеш њој рећи:
ти си лепа, лепа, лепа.

* * * * *

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: „ЛЕПА,
ЛЕПА, ЛЕПА“, можете чути у
понедељак 4. III у емисији
„ВЕЧЕ УЗ РАДИО“ која се
налази на Првом програму
Радио-Београда од 20.00 до
22.00 часа!

Пре извесног времена многи ли-
стови широм света објавили
су на страницама које доносе
занимљивости резултата испитива-
ња „Јавног мишљења“ у Францус-
кој. Тако је између осталог објав-
љена и „невероватна“ вест да идол
над идолима Џони Холидеј, и поред
све своје популарности, по мишље-
њу младих, ипак није први. На врху
лествице популарности нашао се
Клод Франсоа, познатији као Кло-
-Кло.

Ко је нова прва „локомотива“ (ка-
рактеристични француски израз за
личности у првом плану) францус-
ке модерне музике? Ко је успео да
свргне неприкосновеног „национал-
ног“ Џонија?

Најмлађи поданици „Пете репуб-
лике“ о новом „првом човеку“ све
знају. У томе им помажу и тиражни
часописи чија је главна тема Кло-
-Кло. Нема тајни: рођен је у Исма-
илији у Египту 1. фебруара 1939.
године тачно у 6 часова и 20 мину-
та. Висок је 175 сантиметара а те-
жак 61 килограм. По професији је
учитељ модерних игара али далеко
више успеха постиже као певач и

забављач публике у чему му много
помаже и његово искуство „танц
мајстора“. Хоби су му пилотирање,
стони тенис и фотографисање.

Да би се схватис његов велики
успех треба знати да он има ненс-
цирну енергију коју уноси у свој
рад. Од 1962. године, кад му се по-
јавила прва плоча, па до данас када
се о њему као песнику и певачу го-
вори са поштовањем, Клод Франсоа
је тачно знао шта и како хоће. Ост-
ао је, што такође треба поменути,
доследан у уверењу да је сам себи
најбољи композитор, писац тексто-
ва, саветник и организатор. Украт-
ко: све важне послове ради сам. Да
је то оправдано показују тиражи и
популарност његових плоча, број

копирата и публике која их посе-
ћује, многе специјалне ТВ-емисије,
турнеје по свету и број његових о-
божавалаца. Јасно је да све то за-
хтева огромне напоре али Кло-Кло
је неуморан: ради вежба, компону-
је и пева чак и по 18 часова дневно.
Крајње професионалан однос према
музици и снажљивост довели су
Клода Франсоа до славе.

ДИСКОГРАФИЈА...

ЛП плоче енглеске групе „Klaj-
maks blues bend“ (CLIMAX BLU-
ES BAND)

CLIMAX CHIGAGO BLUES
BAND

(HARVEST 1969)

CLIMAX CHIGAGO BLUES
BAND PLAYS ON

(HARVEST 1970)

A LOT OF BOTTLE

(HARVEST 1970)

TIGHTLY KNIT

(HARVEST 1971)

RICH MAN

(HARVEST 1972)

CLIMAX

(POLYDOR 1973)

БЕРЗА ПЛОЧА

● Купујем следеће добро очу-
ване ЛП плоче: SANTANA, II и
III албум, URIAH HEEP: „LOOK
AT YOURSELF“ I BEATLES: „LET
IT BE“.

Жељко Ружић
Стојана Матића 8
11132 Жарково

● Хитно купујем следеће пло-
че: Златко Голубовић: „Имала је
17 година“, Кићо Слабинац: „Пла
вуша“, Корни група: „Трла баба
лан“, LED ZEPPELIN: „GOOD
TIMES BAD TIMES“, CCR:
„UP AROUND THE BAND“.

Ване Ташевски
Гоце Делчев 38
92400 Струмица

СЛОБОДНО ИЗЈАВИТЕ

1. Интересује ме да ли ће се и ове
године одржати поп-фестивал у Ју-
гославији?

2. Волео бих да сазнам нешто ви-
ше о гитаристи групе „Дип Парпл“?

Гојко Симић
Устаничка 124
11000 Београд

1. Колико знамо у априлу се у
Љубљани одржава трећи и већ
традиционални „BOOM“ фести-
вал на коме ће се сигурно поја-
вити скоро све најпознатије ју-
гословенске групе и поп-певачи.
Предвиђа се да ће касније нај-
успешнији извођачи на том фе-
стивалу одржати и репризе у
Београду, Загребу, Сарајеву и
Скопљу. Уколико временски усло-
ви буду повољни сигурно ће се
одржати и неки поп-фестивали
под вредним небом као, на при-
мер, што је био прошлогодишњи
у Кошутњаку.

2. Ричи Блекмор (RITCHIE
BLACKMORE) је гитариста гру-
пе „Дип Парпл“ (DEEP PUR-
PLE). Рођен је 14. априла 1948.
године у енглеском градићу Ве-

стонету (WESTONET) а музику
је почео да учи у седмој години.

У групи „Дип Парпл“ свира од
оснивања, од 1968. године. До-
бар је техничар а зна врло ве-
што да користи сва достигнућа
у звучним ефектима тако да га
данас убрајају међу најмодерни-
је гитаристе у поп-музици. Има
више гитара и то углавном уса-
вршених модела фирме „Фен-
дер“ док искључиво свира преко
„Маршал“ (MARSHALL) поја-
чала.

ПОЛІТИЧНИЙ
ЗАБАВНИК

ЛЮБОДРАГ
СИМОНОВИЧ
СА СИНОМ
ИГОРОМ

ВРЕМЕНСКЕ МАЧКЕ

Оно што ћу вам сада рећи испричао ми је пре много година стари Мак, који је живео у једној бараци на брегу изнад моје куће. Тај се заиста нагледао света. Учествовао је у тражењу минерала на астероидима за време оне луде трке тридесет седме године, и ко зна где би сада био да га није опхрвала старост. И тако је сада проводио највећи део времена хранећи своје мачке. Имао их је седам.

Четири димензија

— Како то да вам се толико допадају мачке, господине Мак? — упитао сам га једног дана.

Стари рудар ме је замишљено погледао и почешао се по бради.

— Рећи ћу ти истину, момче: под сећају ме на оне незаборавне животиње са планетоида Палас. Личиле су на мачке. Глава им је била баш као у мачке, или врло слична. Биле су то најсимпатичније и најинтелигентније животиње које сам икада видео. Све су мртве...

— Жао ми је — рекох. И заиста сам тако мислио.

Мак је уздахнуо.

— Интелигентне животиње — поновио је. — То су биле мачке у четири димензије.

— У четири димензије? Али, четврта димензија је време — рекао сам. То сам био научио прошле године на специјалном курсу у школи.

— А, знаш, дакле — осмехнуо се стари Мак. Извадио је лулу и напунио је полагањем, навикнутим покретима. — Разуме се, четврта димензија је време. Оне моје мачке са Паласа биле су дугачке тридесет сантиметара, високе петнаест, широке десет, а пружале су се све до средине следеће недеље. То значи да су имале четири димензије, зар не?

Док сам га гледао зачуђено, стари Мак је наставио:

— У складу с тим су се, наравно, и понашале. Ако бих их, рецимо, миловао по глави, оне би почеле да машу репом тек сутрадан. Оне крупније би чак почеле да машу тек после два дана.

Због лошег владања

Морам рећи да нисам поверовао у ту причу, али ниједном речју нисам изразио своју сумњу. Био сам радознао шта ће рећи даље.

— То су биле најбоље чуваркуће откако је света и века — наставио је Мак. — То су и морале бити. Кад би угледале лопова или уопште неку сумњиву особу, стале би да вриште као сирене. То још није све. Ако би нека од њих открила лопова данас, почела би да вришти јуче, тако да смо имали 2 часа да се припремимо и онемогућимо крађу.

Слушао сам га отворених уста.

— Да ли је то могуће, Мак?

— Кунем се својом чашћу... А знаш ли како смо их хранили? Морали смо да чекамо да их ухвати сам. Зашто? Зато што смо знали да баш тада варе храну. Те животиње су увек вариле храну у исто време: тачно три сата пре него што би је појеле, јер је њихов желу-

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

АКО БИ НЕКА ОД ЊИХ ОТКРИЛА
ЛОПОВА ДАНАС, ПОЧЕЛА БИ ДА
ВРИШТИ ЈУЧЕ, ТАКО ДА СМО ИМА-
ЛИ ВРЕМЕНА ДА СПРЕЧИМО КРАЂУ.

НЕКА ДА СМО

дач тачно толико журио... Дакле, кад би заспале, ми смо гледали на часовник, и тачно три сата касније давали смо им да једу.

девет, а ја сам, ко зна зашто, био утврдио у главу да је заспао у осам. Тако сам му дао да једе у једнаест...

сата пошто ју је сварио. То би значило сувише захтевати од њега... Не, није побегао. Нашао сам га најзад иза сандука са алатом у старој шути. Некако се довукао дотле, а сат пре тога угинуо је од лоше пробаве. Сиромаш Цо! После тога сам редовно навијао будилник, да бих био сигуран да се грешка неће поновити.

Изјубљени милиони

Следило је кратко, суморно ћување, које сам прекинуо ја, прошаптавши с поштовањем:

— Малочас сте рекли да су угинуле све. Како се то догодило? Да ли због лошег варења?

Мак је припалио лулу и, избацујући облачиће дима, наставио своју причу, суморно вртећи главом:

— На жалост, једном сам погрешио. Сироти мачак! Звао се Цо, и да несрећа буде већа он је био мој љубимац. Заспао је једног јутра у

— И шта се догодило?

— После тога сам га тражио свуда, али нисам успео да га нађем.

— Њуберао?

— Е, мој синко, желудац временске мачке је врло осетљив. Он не може да прими храну само два

Мак је тужно одмахнуо главом.

— Наша клима им није одговарала. Добиле би запаљење плућа и умирале осам дана пре појаве болести. Већ и у почетку их је било мало, а годину дана по доласку рудара на Палас остало их је

само десет, и то у веома лошем стању. Биле су безвољне, једва су се кретале.

— Није им се могло помоћи? Нисте им давали никакве лекове? — Ништа није вредело. Невоља је била и у томе што су се те јадне животиње, кад би угинуле, одмах распадале. То се у првом реду догађало са оним четвородимензијалним уређајем који су имале у мозгу и који их је приморавао да се понашају као што су се понашале. То нам је нанело милионску штету.

— Какву штету?

— Треба да знаш да су се неки научници тамо доле на Земљи били веома заинтересовали за ове животиње. Они су такође знали да ниједна од њих вероватно неће дочекати следећу сезону парења. Зато су нам понудили милион долара за сваку временску мачку коју успемо да спасемо.

— Јесте ли успели?

— Учинили смо све, у то можеш бити сигуран, али било је узалудно. Умирале су једна за другом, и остајало нам је само да их сахранимо. Покушали смо да их држимо на леду, али тиме смо успевали да сачувамо само спољни изглед, док би унутра све иструлело и распало се. А научнике је интересовало управо оно унутра.

— Мора да сте били очајни?

— Још питаш. Наравно, знајући да са сваком мачком која угине губимо милион долара, покушали смо и немогуће. Један од нас је предложио да мачку која је на умору држимо у врућој води и да у тренутку њене смрти ову воду брзо расхладимо, тако да се створи компактан ледени блок. На тај начин, мислио је, мачка ће остати нетакнута и унутра.

Последња нага

— Па, је ли успело?

— Пробали смо, али нисмо били у стању да воду расхладимо довољно брзо. Док би се она претварала у лед, четвородимензијални уређај у мачкином мозгу већ би се покварно. Били смо упорни, и резултат је био да смо воду све брже претварали у лед, али каква корист од тога?

— Јесте ли то покушали и с последњом мачком?

— О тој последњој мачки управо хоћу да ти испричам. Кад је остала у животу само та једна — а лепо се видело да ни она неће још дуго — били смо више него очајни. У међувремену, процес залеђивања смо били толико усавршили да је деловао тако рећи тренутно. У то смо сада полагали све наде. Ко зна, можда ћемо овога пута успети. Ставили смо, дакле, мачку у врућу воду и жицама је повезали са уређајем за замрзавање. Она нас је последњи пут погледала, тужно маукнула и — умрла. Истог тренутка притиснули смо дугме. После четврт секунде, све се претворило у лед...

Мак је заћутао и уздахнуо тако тужно да се човеку срце цепало.

— Надали смо се, али смо у дубини душе знали да је све узалудно. Петнаест минута касније и ова мачка се изнутра потпуно распала и ми смо изгубили и последњи милион долара.

— Али, господине Мак, рекли сте да је процес залеђивања трајао највише четвртину секунде. Како се могла распасти за тако кратко време? Немогуће!

— У томе и јесте невоља, пријатељу — рекао је он тмурно. — Радили смо сувише брзо. Временски уређај у мозгу није издржао, зато што смо врелу воду замрзли толико брзо да је лед био још топао!

ВУК КАРАЏИЋ

ТУГУЗУКИ ЗА РОДИМ КРАЈЕМ ВУК ЈЕ У БЕЧУ ПОЧЕО, ПО СЕЃАЊУ, ИСПИСИВАТИ СРПСКЕ НАРОДНЕ ПЕСМЕ...

ЈЕДНОГ ПОПОДНЕВА 1813. ПОСЕТИО ГА ЈЕ СУНА-РОДНИК, СЛОВЕНАЦ ЈЕРНЕЈ КОПИТАР...

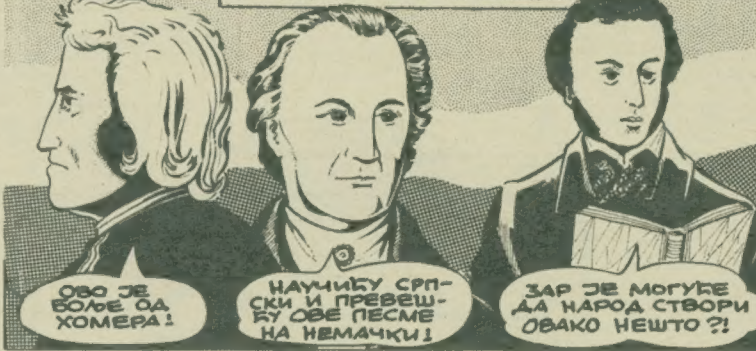
ПОД ПОДСТИЦАЈ ЈЕРНЕЈА КОПИТАРА ВУК СЕ ДАО НА ПОСАО И ГОДИНЕ 1814. ШТАМ-ПАО КЊИГУ СРПСКИХ НАРОД-НИХ ПЕСАМА И ГРАМАТИКУ НАРОДНОГ ЈЕЗИКА...

УЧЕНИ ЉУДИ У СРБИЈИ, НА ЧЕЛУ СА ЈОВАНОМ ХАЏИЌЕМ, ДИГАЛИ СУ СЕ ПРОТИВ ВУКА И ЊЕГОВИХ ИДЕЈА...

МЕЂУТИМ, НА ДРУГОМ КРАЈУ СВЕТА, НАЈВЕЌИ КЊИЖЕВ-НИЦИ ЕВРОПЕ ОДУШЕВЉЕНИ СУ ВУКОВИМ КЊИГАМА. ГРИМ, БТЕ И ПУШКИН...

УСПЕХ ЗБИРКЕ ПЕСАМА И ГРАМАТИКЕ У ЕВРОПИ ОХРАБРИО ЈЕ ВУКА. НИЈЕ СЕ ОБАЗИРАО НА НЕГОДОВАЊЕ УЧЕНИХ СРБА...

у издуже-
броју
комитетан
стриш

ПОЛ
МЕЛТО
"ЛУТАРИЈА"
ГРУПА

ЦИЦА НА ПЛАНИНИ

КОМПЛЕТ СА
ШУБАРОМ ЗА ШЕТЊУ
ПО СНЕГУ

ВУЧЕНА
ПЕРИКА

СТАВИТИ ИЗА
ОБРАЗА

ФЛАНЕЛСКА СПАВАКИЦА

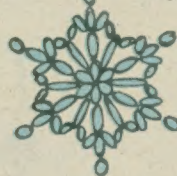
ШТРИКАНА ХАЉИНА ЗА ВЕЧЕ

АНКАМЕН
ЗА ПОСЛЕ ПОДНЕ

ОДЕЛО ЗА
СКИЈАЊЕ

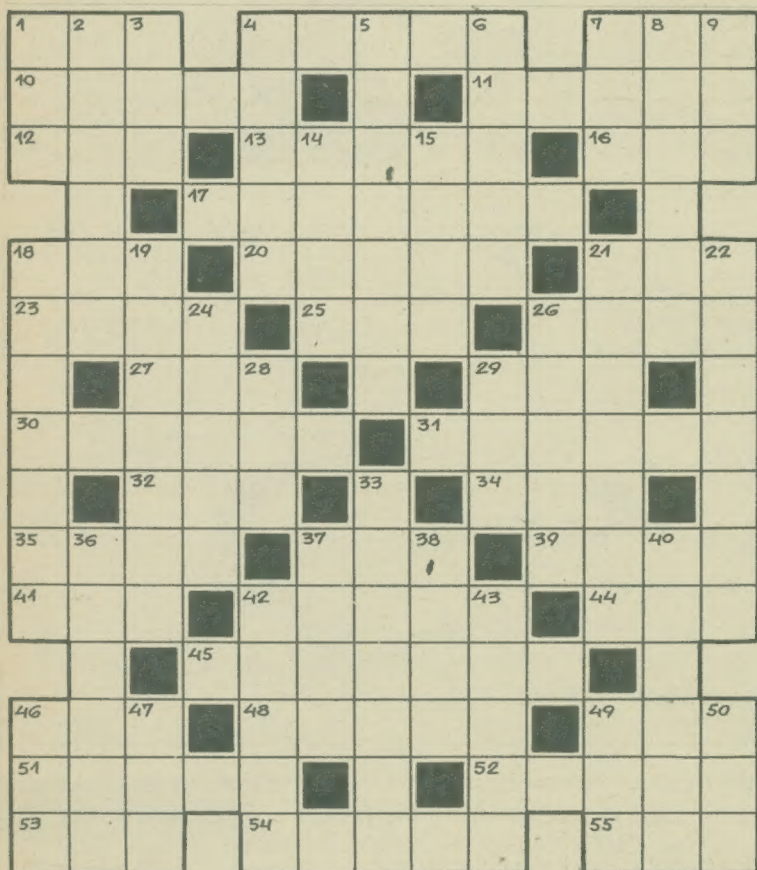
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) смучке, 4) врста рибе из породице пастрмки, 7) умокац, 10) наш велики физичар (Никола), 11) галама, 12) јединични вектор, 13) путељак, 16) острво на Јадрану, 17) део фудбалског гола, 18) крволочна животиња, 20) мирис, 21) спис, 23) град у Италији, 25) папагај, 26) општинско подручје, 27) речно острво, 29) раније, 30) црта, 31) књижевник, поета, 32) црна креда, 34) теретни брод са три једра, 35) буре отворено с горње стране, 37) индустријска биљка, 39) необично, 41) наша глумица (Карић), 42) јак ветар, 44) обор, 45) држава у Јужној Америци, 46) град у Црној Гори, 48) радио-локатор, 49) вртлог, 51) обрађивање земље плугом, 52) поштанска вредност, 53) део недеље, 54) река у Енглеској, 55) део теразија.

УСПРАВНО:

1) троцифрен број, 2) амерички филмски глумац (Тони), 3) острво на Јадрану, 4) птица селица, 5) непокретни део мотора (мн.), 6) глас, углед, ренеме, 7) пољопривредна алатка, 8) погрешка, 9) ћилим, тепих, 14) планина у Србији, 15) годишње доба, 18) неслагање, диференција, 19) постаја, 21) препад, политичко убиство, 22) пољопривредна машина, 24) пастирска песма, 26) наш певач (Дедић), 28) света (турц.), 29) златоносна река у Србији, 33) врста материјала за градњу пута, 36) главни град Турске, 37) мрвица, трун, 38) посуда за купање, 40) готски стил, 42) окретање, 43) утврђена мера, 46) поен, 47) превремен, 49) башта, 50) наша глумица (Ева).

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) империјализам, 12) бард, 13) тар, 14) кара, 15) ера, 16) Савој, 18) Рас, 19) рт, 20) паламар, 22) КК, и, 23) Роми, 24) Арес, о, 26) Јерес, к, 29) Аскот, 31) ас, 32) Нобел, 35) аула, 36) па, 38) надев, 40) По, 41) Сара, 43) тапир, 45) ВА, 47) упади, р, 49) сутои, и, 51) мана, 53) Бока, а, 54) ос, 56) мастика, 58) сл, 59) рат, 61) ткива, 62) аки, 63) опор, 65) ежо, 66) ороз, 67) византологија.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тримесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тримесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 46 — \$ 16 — FF 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35 | тел. 22-711. На основу нишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПОШТАНИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ПРВИ ТЕЛЕВИЗОР

Драги Забавнице,
занима ме ко је први конструисао телевизор па те молим да о томе напишеш нешто у Малој пошти.

Горан Првуловић,
Зајечар

Теоријске замисли о телевизији дали су Американца Ли де Форест и Никола Тесла почетком овог века. Међутим, прве практичне телевизијске преносе остварили су 1925. годи-

не Берд у Енглеској и Џенкинс у САД. Већ пред II светски рат редовни телевизијски програми емитују се у СССР, САД, Француској и Енглеској. Нова епоха у преносу телевизијског програма на велике удаље-

ности почела је 10. јула 1962. године када је помоћу америчког сателита „Телстар“ извршен први директни телевизијски пренос између САД и Европе.

ПРЕВЛАКА НА МАЛАКИ

Драги Забавнице,

у укрштеним речима често nailазим на „превлаку на Малаки“. Молим те да објасниш о каквој је превлаци реч и где се она налази.

Сузана Павловић,
Баковица

Превлака је ужи појас копна који спаја полуострво с осталим копном. Превлака Кра повезује Малајско полуострво с азијским копном. Малајско полуострво је дуго око 1200 километара и налази се у југоисточној Азији. Најмања ширина овог полуострва износи 42, а највећа 330 километара. Тај најужи део овог издуженог полуострва је, у ствари, сама превлака Кра. Положај и географски значај ове превлаке биће вам још јаснији ако остварите атлас и потражите југоисточну Азију.

Будите детектив...

решење
загонетке: **КО ЈЕ
ПРВИ ПУЦАО?**

Прскотине од горње рупе, коју је својим метком начинио певач Вики, шире се СЛОБОДНО. Међутим, прскотине које се зракасто шире од доње рупе заустављају се на већ раније насталим прскотинама. Значи, први је пуцао певач Вики.

$$\log x = \cos 60^\circ$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{10}$$

КАКО СЕ
РЕШАВАЈУ
ЗАДАЦИ ИЗ
МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАБЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из математике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, низови, диференцијални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 50 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 160 динара!

